The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

SATURDAY, JANUARY 12, 1963.

LATVIJA AMERIKĀ

4. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 12. JANVĀRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Pienācis slēpēšanas laiks.

Prezidenta Kenedija politika uztrauc sabiedrotos

ANGLIJA UN FRANCIJA NEAPMIERINĀTAS AR SAV. VALSTU PREZIDENTU. INDIJA UZSĀKS MIERA SARUNAS AR KOMŪNISTU ĶĪNU. PADOMJU IZNĪCINĀTĀJI CEĻĀ UZ BOMBEJU. KUZŅECOVS VIESOJAS VAŠINGTONĀ.

Kopš Kubas krizes dienām, kad Sav. Valstis rīkojās neatkarīgi no saviem sabiedrotiem, pēdējos nostādot jau notikušu faktu priekšā, kā Londonā, tā Parīzē tiek manīta zināma neapmierinātība ar Vašingtonas patvarību.

Prezidenta Kenedija vienpusīgā iniciātiva, kas gan ļoti sekmējās Kubā un apturēja eventuālu komūnisma ieperināšanos Dienvidamerikā, angļu un franču acīs tiek vērota ar vislielāko neuzticību. Jo vairāk amerikāņi rīkojas uz savu roku, jo lielākas kļūst Londonas un Parīzes aizdomas, ka prezidents Kenedijs brīvās pasaules vadību nākotnē grib turpināt, nerēķinoties ar pārējo Rietumu lielvalstu domām un uzskatiem.

Francijas prezidentam ģen. de Gollam grauž Vašingtonas centieni atturēt Franciju no sava atomarsenāla izveidošanas. Kā zināms, Nasavas sarunu laikā prezidents Kenedijs piedāvāja Francijai ne tikai kā Polaris raķetes, bet arī atomzemūdenes. Angļiem, turpretim, zemūdenes būs jābūvē pašiem.

Prezidentu de Gollu noteikti kaitina Kenedija jaukšanās Francijas aizsardzības politikā. De Golls grib radīt jaunu, saimnieciski stabilu un militāri varenu Franciju. Prezidenta Kenedija palīdzības mēģinājumi līdz ar to tiek uzskatīti kā gandrīz personīgi apvainojumi Francijas neatkarībai.

Kamēr Francija uztraucas par prezidenta Kenedija mēģinājumiem apturēt franču atomattīstību, Anglija vēl vienmēr nav samierinājusies ar Skybolt raķetes likvidēšanas programmu. Angļu prese un radio turpina runāt par Anglijas aizsardzības sabotēšanu Vašingtonā, par bumbvedēju modernizēšanai izšķiestiem biljoniem un par jaunām vēlēšanām. Opozicijas partijas atklāti protestē pret ministru prezidenta Mekmillena kapitulāciju Nasavā, deklarējot, ka tāda valdība angļu tautai ilgāk vairs nav akceptējama. Kamēr komūnistu Ķīna runā par Chruščeva Mincheni Kubā, angļi, savukārt, runā par Mekmillena Mincheni Nasavā.

Sabiedroto neapmierinātības krustugunīs Sav. Valstis nonākušas arī Kongo jautājumā. Francija neslēpj savu īgnumu pret Apvienoto Nāciju operācijām; financiāli Parīze tās neatbalsta, politiski nostājas pret tām. Angļi zobojas, ka Kongo tagad izveidojusies jauna koloniālvara — Apvienotās Nācijas zem Sav. Valstīm. Ģenerālsekretāru U Tantu angļi uzskata par pilnīgu prezidentam Kenedijam padoto, kas rīkojas vienīgi pēc Vašingtonas norādījumiem.

Kamēr Sav. Valstis un Apvienotās Nācijas Kongo lietu uzskata par izlemtu, — Katangas province nekavējoties jāpievieno Kongo federācijai, Anglija un Beļģija ļoti labprāt atbalstītu par neatkarīgu pasludinātās provinces prezidentu Čombi.

KATANGAS PREZIDENTS MĀJAS ARESTĀ

Kamēr Apvienoto Nāciju bruņotie spēki turpina Katangas provinces okupēšanu, prezidents Čombe tiek aizturēts savā Elizabetvilles pilī. Par šādu soli Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru spieda izšķirties paša Čombes nepārtrauktā draudu plūsme. Palicis bez armijas, bez līdzekļiem un bez sabiedrotiem, Katangas prezidents vēl vienmēr solās iznīcināt raktuvju un spēkstaciju centru Kolvezi, kas ir vienīgais, kas vēl palicis Čombes žandarmērijas rokās.

Katangas prezidents cer, ka ar saviem draudiem viņam izdosies piespiest Apvienotās Nācijas uzsākt jaunas sarunas par provinces pievienošanu Kongo federācijai un, līdz ar to, pievienošanu vismaz aizkavēt.

Vadoties no pašreizējās Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra U Tanta nostājas, uz to tomēr nav ko cerēt. Apvienotās Nācijas ar Čombi tālākās sarunās neielaidīsies, un, lai ko Katangas prezidents arī mēģinātu darīt, viņa province tiks padota Kongo centrālai valdībai.

INDIJA UN KOMŪNISTU ĶĪNA UZSĀKS SARUNAS

Hongkongā saņemtas ziņas, ka Pekinga akceptējusi Indijas miera sarunu noteikumus, un ka tiešas sarunas robeždisputa likvidēšanai un pastāvošo problēmu atrisināšanai sāksies jau vistuvākā nākotnē.

Militāriem blokiem nepiederošām Āzijas un Afrikas valstīm komūnistu Ķīnas piekāpšanās nāca kā liels un patīkams pārsteigums. Pasaules vienīgā sieviete ministru prezidentes amatā — Ceilonas Bandaranaikes kundze domā, ka Indijas sarunu noteikumu akceptēšana uzskatāma par pagājušā gada Kolombo konferences tiešu triumfu. Pēc konferences, kā zināms, Ceilonas ministru prezidente vispirms apmeklēja Pekingu un pašreiz atrodas Jaundeli.

Kopš robežpamiera starp Indiju un komūnistu Ķīnu, abas valstis līdz šim nespēja vienoties par noteikumiem, uz kādiem būtu balstāmas paliekama miera sarunas. Pekinga pastāvēja, ka tā par mieru runās tikai tad, ja Indija akceptēs robežlīniju, kāda pastāvēja pirms 1959. gada 7. novembŗa. Indija, savukārt, par miera sarunu pamatnoteikumu prasīja atzīt robežlīniju, kāda pastāvēja pag. gada 8. septembrī. Lai arī šī robeža Indijai ir daudz izdevīgāka, tā vēl vienmēr atstāj komūnistu Ķīnas rokās stratēģiski svarīgo lielceļu, kas savieno Sinkiangas provinci un Rietumtibetu.

KRIEVU LIDMAŠĪNAS CEĻĀ UZ INDIJU

Labi informētas aprindas Jaundeli paskaidro, ka pašreiz, ceļā no Odesas uz Bombeju atrodas četri vai seši padomju MIG tipa iznīcinātāji. Pēdējos krievi indiešiem bija solījuši jau kopš pag. vasaras. Pirmam sūtījumam sekošot citi. Jau vistuvākā nākotnē Indija saņemšot arī duci padomju transportlidmašīnu un četrus helikopterus. Transportlidmašīnu sūtījums no Taškentas uz Indiju nākšot pa gaisa ceļu. MIG'i krieviem bijuši jāsūta pa jūras ceļu, jo Indijas kaimiņi neļaujot svešām militārām lidmašīnām pārlidot to territorijas. MIG'u transporta pienākšanu Bombejā sagaida janvāŗa beigās.

KUZŅECOVS APMEKLĒ KENEDIJU

Baumas, ka Padomju Savienības ārlietu ministra vietnieka Kuzņecova ierašanās Vašingtonā var tikt uzskatīta par priekšspēli Kenedija un Chruščeva konferencei, izrādījušās nepatiesas. Pēc garākām sarunām ar Sav. Valstu prezidentu Kuzņecovs izlidoja atpakaļ uz Ņujorku, vēlāk uz Maskavu.

Cik zināms, sarunas koncentrējušās ap notikumiem Berlīnē un Kubā, bet nekur nekāda vienošanās nav panākta. Amerikāņu prese sarunas uzskata par vienkāršu un virspusēju informācijas apmaiņu.

A.

KONGO JAUTĀJUMĀ NAV VIENPRĀTĪBAS

Britu ārlietu ministrija Katangas jautājumā ir ieņēmusi „maigāku" stāvokli nekā Amerika, prasot cīņu pārtraukšanu un protestējot pret varas līdzekļu pielietošanu no Apvienoto Nāciju puses. Bet daudzi britu parlamenta locekļi ir citās domās un protestēja pret ārlietu ministrijas paskaidrojumu Katangas jautājumā. Pie tam tie bija ne tikai strādnieku partijas locekļi, bet arī liberāļi. Strādnieku partijas loceklis H. Vilsons pat apgalvoja, ka britu valdība atkārtoti liedzoties atbalstīt Apvienoto Nāciju priekšsēža U. Tanta pūles nodibināt mieru Kongo territorijā.

POLITISKĀ STĀVOKĻA LATVISKAIS VĒRTĒJUMS

LNAK politisko lietu referents J. Lejiņš mūsu laikraksta līdzstrādniekam izteicās:

Aizgājušais gads bija bagāts svarīgiem notikumiem starptautiskajā politikā. Ar gandarījumu varam atzīmēt, ka iepriekšējā gada notikumi pirmo reizi pēc Latvijas brīvības zaudēšanas ir gājuši komūnistiem nelabvēlīgā, bet brīvajai pasaulei apsveicamā virzienā. Straujo pagriezienu izraisīja trīs notikumi, kuŗus minēsim svarīguma kārtībā.

Maskavas neveiksme Kubā bija notikums, kas ir komūnisma lielākā neveiksme kopš 1917. gada, un, es domāju, ka no šīs neveiksmes komūnisms nekad vairs pilnīgi neatkopsies. Rietumu valstsvīri un prese Maskavas sakāvi apzinīgi cenšas notušēt. Domāju, ka viņi to dara ar klusu cerību miermīlīgā ceļā gūt vēl citus panākumus, piem., Berlīnē. Bez tam, Rietumu liberāļi nevēlās piegādāt propagandas municiju Ķīnai pret Maskavu. Mums, latviešiem, nav vajadzīga laipošana, mēs varam iebērt pilnu sauju sāls Kremļa rētās un teikt, ka Maskava piedzīvoja apkaunojošu sakāvi un ka viņas prestižs ir smagi cietis visā pasaulē.

Brīvajai pasaulei jūtamu atvieglojumu sagādāja pieaugošās nesaskaņas starp Maskavu un Ķīnu. Ar lielu drošību jāpieņem, ka nesaskaņas turpinās pieaugt, un Rietumu valstīm var pavērties nebijušas iespējas.

Trešais svarīgais notikums bija Ķīnas iebrukums Indijā. Pat ja pārtrauktais kaŗš neatjaunotos, tad tas vien, kas jau noticis, ir atsaldējis daudzus komūnistu draugus Āzijā un Afrikā.

Minētie trīs notikumi ir smagi iedragājuši komūnistu prestižu pasaulē un cerēsim, ka ar to ir iezvanīts vispārējs komūnisma noriets. Saprotams, smagas sērgas nav izmīdējamas gadā vai divos, bet gala sākumu apsveiksim kā gaišāko parādību pēdējos 45 gados.

Tāpat ar īsti iepriecinošiem panākumiem 1962. gadā varam apsveikt Kanadas latviešus un viņu organizācijas. Latviešu politiskās lietas Kanadā, pēc agrākas vienošanās, kārto LNAK. Ir pagājuši vairāk kā 10 gadu, kopš Kanadas latvieši organizēti un mērķtiecīgi strādā politiskā laukā. Nekad koks nekrīt ar pirmo cirtienu, bet ilgstošas un plānveidīgas pūles arī nekad nepaliek bez panākumiem. Tas lieku reizi ir pierādījies latviešu politikā Kanadā. Ministru prezidenta ierašanās uz Baltijas tautu federācijas rīkoto 14. jūnija aktu vien jau ir izcils panākums pats par sevi, jo nekur citur pasaulē latvieši šādu godu vēl nav piedzīvojuši. Ministru prezidenta solījumā normālizēt Latvijas konsulu stāvokli un apsvērt vēl citus latviešus interesējošus jautājumus mēs saskatām augstāko panākumu, kāds līdz šim bijis iespējams. Un vēlreiz — svarīgāku vai pat līdzīgu sasniegumu latvieši nevienā citā zemē nav uzrādījuši. Tas dod lielu gandarījumu visiem Kanadas latviešiem un jo sevišķi cilvēkiem, kas ilgstoši pie tā strādājuši. — Kā zināms, valdības solījums konsulu lietā jau īstenots, un tagad valdība pūlas sadabūt vairākumu Apvienotajās Nācijās Baltijas valstu stāvokļa apspriešanai.

Neveiksmes vai kļūdas? Tādu nav bijis daudz. Piemēra pēc tomēr varam minēt dažas. „Latviešu pārstāvis" nav iedziens, ko jebkurš latvietis varētu valkāt pēc vēlēšanās vai bez formāla pamatojuma. Ja Vankuveras dziedāšanas b-ba, Vinipegas sporta klubs un Ņufaundlendas makšķernieku biedrība (vai to priekšnieki vai sekretāri) sāktu latviešus „pārstāvēt" paši uz savu roku un grieztos pie valdības ar 3 dažādiem un pretrunīgiem ierosinājumiem, tad latviešu panākumi kļūtu par pagātnes atmiņām. Ja Kanadas valdības iestādes par latviešu pārstāvniecību atzinušas LNAK un ja pašu latviešu organizācijas tai uzticējušas politisko lietu kārtošanu, tad disciplīna nepieļauj izņēmumus.

Politiskā darba saskaņošana ir izveidojusies pati no sevis un, atskaitot nedaudzos atsevišķo cilvēku izlēcienus, jāatzīst par teicamu. Pie valdības iestādēm un politiskām partijām latviešus pārstāv LNAK, bet vietējā pretkomūnistiskā cīņā piedalās visas organizācijas un atsevišķi cilvēki pēc labākās pārliecības.

Ar teikto ir nospraustas skaidras robežas organizāciju un individu pienākumiem un tiesībām. Ar lielu atzinību jāmin vairāku latviešu organizāciju neatlaidīgais darbs komūnisma apkarošanā. Ne mazāk atzinības pelna daudzi atsevišķi cilvēki, kas ilgos gados nav paguruši taisnības cīņā. Labāku darba saskaņotību šinī sektorā ir traucējis piemērotu darbinieku trūkums, bet cerēsim, ka jaunajā gadā to izdosies novērst. Pretkomūnisma cīņas metodes tomēr būtu radikāli grozāmas, jo daudz kas ir novecojies un palicis neiedarbīgs. Cerēsim, ka arī tas jaunajā gadā pozitīvi atrisināsies. Līdzekļus pretkomūnistiskajai cīņai vāc, un organizācijas — vācējas tos izlietos pēc vajadzību svarīguma.

Mans aicinājums Kanadas latviešiem jaunajā gadā: esiet vienoti un palieciet vienoti; atbalstiet LNAK visos viņas pasākumos; atbalstiet savas organizācijas, cik spēdami; nomāciet personīgo godkāri un uzturiet sabiedrisko disciplīnu; ziedojiet darbu un līdzekļus katram labam mērķim; neaizmirstiet Latviju un latviešus dzimtenē.

Svinīgā sanāksmē pagājušā nedēļā Toronto pilsētas galva Donalds Summerville uzņēmās pilsētas galvas pienākumus.

LATVIJA

4. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 12. JANVĀRĪ

..s maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

ELZA ŽEBRANSKA ATKAL RĪGĀ

„Literātūra un Māksla" ziņo, ka 20. decembrī Rīgā pa trešam lāgam ieradusies Elza Žebranska, jo viņai sirds liecoties uz dzimtenes pusi. Dziedātāja reizi Latviju apmeklējusi pirms četriem gadiem, bet otro reizi aizpagājušajā gadā ciemojoties sniegusi četrus koncertus. Šogad Žebranska Rīgā uzstāšoties vairākos koncertos.

Izraelā priekšsvētku laikā Telavivas slimnīcā 79 g. vecumā miris bij. Latvijas Saeimas deputāts, Izraelas pasta ministrs Nuroks. Viņš bija visu Latvijas Saeimu loceklis. 1941.g. boļševiki Nuroku apcietināja un izsūtīja uz Krieviju, kur viņu turēja ieslodzītu vairākos cietumos. Beidzot viņu izsūtīja uz Vidusāziju un tikai 1948. g. viņam izdevās izkļūt uz Poliju un no turienes caur Zviedriju uz Izraelu.

Bradfordas DV nodaļa bija iecerējusi pabeigt sava nama pārbūvi un paplašināšanu līdz pagājušiem Ziemsvētkiem. Tomēr dažādu apstākļu dēļ darbi aizkavējušies un jaunās zāles iekšējais izveidojums vēl nav gatavs. Vanagi cer visus darbus nobeigt tuvākā laikā, lai pavasaŗa sezonas sarīkojumus varētu rīkot paši „zem sava jumta."

DVF grāmatnīca Londonā piedāvā „dāvanu zīmes" par pircēja izvēlēto summu, kas dod tiesības iegādāties grāmatas minētās summas apmēros. Pirmie šo zīmju saņēmēji bija Londonas latviešu skolas vecākie audzēkņi, kam šīs vērtīgās balvas pie svētku eglītes pasniedza Ziemsvētku vecītis. Zīmes nekavējoties tika apmainītas pret grāmatām. Jācer, ka ar to latviešu grāmatas būs ieguvušas dažus jaunus uzcītīgus lasītājus.

Memingenā vēl vecajā gadā 68 g. vecumā mira skolotāja Emīlija Mežkalna. Viņu apbedīja 12. decembrī Meža kapu latviešu nodalījumā. Mežkalna ilgus gadus bija skolas pārzine Zemgalē. Vaidu laikā 1940. g. zaudēja vīru, Jelgavas skolotāju, un pati izcieta mocības čekā. Vācijā trimdā Mežkalna strādāja vairākās trimdas skolās un kādu laiku bija arī Memingenas papildskolas vadītāja. Tikai pēdējos gados sirds slimības dēļ viņa audzinātājas darbu neturpināja.

Latviešu skolas jeb papildskolas visās zemēs bērni neapmeklē vienādi. Neviens nav sastādījis statistiku, kuŗā zemē skolas apmeklē vislabāk. Bet patīkami ir dzirdēt, ka skolas beidz krietns pulciņš latviešu bērnu. Tā Melburnā vēl vecajā gadā latviešu skolu beidza un gatavības apliecības saņēma 28 bērni.

Sidnejas latvieši pirks zemi ārpus pilsētas bērnu un jaunatnes vasaras nometņu ierīkošanai un arī lielo vajadzībām. Šādu lēmumu pieņēma Sidnejas latviešu organizāciju pārstāvju sanāksmē. Līdzekļus sagādās ar ziedojumiem un sarīkojumiem. Jaunais objekts jau izraudzīts apmēram 30 jūdzes no Sidnejas un tā cena 1.600 mārc.

Veco ļaužu mītnes celšana Austrālijā pamazām īstenojas. Mītnes būves komisija Adelaidē jau uzaicinājusi latviešu būvuzņēmējus piedalīties mītnes celšanas sacensībās.

Kas noliedz savu tautu, aizdod prom savu dvēseli, kāpēc mums jāpūlas saturēt kopā trimdā izkaisītā latviešu saime,— tāda doma izskanēja no pašas jaunās paaudzes JKS pirmajās jaunatnes dienās Bīlefeldā, Vācijā, kur bija ap 100 dalībnieku. Stud. phil. M. Jenkevica teica: „Katrs īsts latvietis taču vēlēsies pēc iespējas ilgāk saglabāt savu tautību un nosodīs ikvienu, kas centīsies iet pretējo ceļu."

IECELTS JAUNS VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS MINISTRS

18. decembrī Rīgā publicēts dekrēts, ka atbrīvots no amata līdzšinējais veselības aizsardzības ministrs Vladimirs Ozoliņš, un viņa vietā iecelts Vilhelms Kaņeps. 20. un 21. decembrī Rīgā notika augstākās padomes sesija, kur Tolmadževs un Rudomjotovs referēja par budžetu 1963. gadam un Čulītis par tautas saimniecības attīstību.

VAI JAUNGVINEJA BŪS OTRA KUBA?

ADELAIDES LATVIETIS STĀSTA PAR DĒKAINU CEĻOJUMU NO EIROPAS UZ AUSTRĀLIJU

„No Biakas Jaungvineja nākotnē Austrālijai var rasties tādas pašas nepatikšanas, kādas Kuba pašreiz sagādā Sav. Valstīm," saka Adelaides latvietis Jūlijs Saulīte, kas, kaut pilnīgi pret paša gribu, vairāk nekā nedēļu aizvadījis Biakā, kur viņš ticies gan ar mežonīgiem iezemiešiem, gan peldējies džungļu pludmalēs, būdams pilnīgi atšķirts no civilizētās pasaules.

Biaka ir Rietumjaungvinejas neliela, neauglīga, apmēram 15 jūdzes gara un desmit jūdzes plata koraļļu sala, kas pasaules presē bija daudz pieminēta otrā pasaules kaŗa laikā, kad tur cīnījās amerikāņi un japāņi. Aizvadītajās nedēļās austrāliešu prese par Biaku atkal daudz rakstīja tādā sakarībā, ka lielā gaisa satiksmes lidmašīna tur negaidīti izsēdināja un savam liktenim atstāja 69 pasažieŗus, kas ceļoja no Eiropas uz Austrāliju, to skaitā J. Saulīti.

Viņam tāpēc bijis diezgan laika iepazīties ar šo līdz šim Holandes pārvaldīto Rietumjaungvinejas salu, kas 1963. gada 1. maijā pāries Indonēzijas īpašumā, bet pašreiz to aprūpē Apvienoto Nāciju spēki.

„Salā ir viens liels lidlauks, kurā nosēžas starptautiskās satiksmes lidmašīnas, vēl 5 mazāki lidlauki un samērā labi izbūvēti ceļi," saka J. Saulīte, „tātad īsti piemērota vieta Jaungvinejas džungļos, no kurienes indonēzieši, ja to vēlēsies, Austrālijai nākotnē varēs sagādāt daudz nepatikšanu, un Biaka kļūs par otru Kubu. Es nevēlos paregot ko drūmu, bet mēģināsim tāpat intereses dēļ atcerēties Biakas vārdu, jo man liekas, ka priekšdienās tomēr par to daudz dzirdēsim."

Reliģijas un baznīcu vajāšanas Padomijā sākās ar pirmajām revolūcijas dienām un nav beigušās vēl šodien.

DZĪVE ANGLIJĀ

J. Saulīte 1961. gada martā no Adelaides aizceļoja uz Angliju, un tagad, pēc 20 mēnešiem, atkal atgriezās atpakaļ. Viņš stāsta:

„Pa ceļam uz Angliju apmeklēju vairākas Eiropas kontinenta zemes, pēc kam britu salās strādāju. Pag. martā 2 nedēļas ciemojos Spānijā, kur Malagas tuvumā pavadīju skaistākās un lētākās brīvdienas savā mūžā. Daudzi Anglijas latvieši Spānijā iepirkuši apbūves zemi. Tās cena arī tur pamazām pieaug. Mans angļu paziņa pirms pāris gadiem par 2000 mārciņām Spānijā uzbūvēja 3 stāvu māju, bet tagad par to jau var dabūt 5000 mārciņas, kaut arī šī maksa, salīdzinot ar citu zemju cenām, ir ļoti lēta."

„Anglijā apmetušies daudz austrāliešu," stāsta J. Saulīte, „un Londonā jau radusies prāva Austrālijas latviešu sabiedrība. Britu salām netrūkst savu skaistumu, bet pēc tam, kad 12 gadus biju pavadījis Dienvidaustrālijas saulē, sākumā nebija viegli pierast."

Anglijā pašreiz skaita ap 500 Austrālijas ārstu zobu slimībās. Starp šiem ārstiem ir arī daži latvieši, ieskaitot J. Saulītes dzīvesbiedri Dr. Elfrīdu Saulīti, kas pirms dažiem gadiem no Adelaides devās uz Londonu un ir tur vēl tagad. Viņa kopā ar kollēgām Londonā nodibinājusi privātpraksi, un tajā pašreiz ļoti aizņemta. Kad darbi būs nostabilizējušies, tad Dr. E. Saulīte cer, vismaz uz laiku, būt atpakaļ Austrālijā. Arī J. Saulīte atkal ceļos uz Angliju, bet pēc tam domā no jauna atgriezties atpakaļ.: „Kamēr vēl iespējams, jāpaskatās pasaule."

ZIBENS VIRS JUGOSLAVIJAS

Atceļš no Londonas līdz Adelaidei izrādījies ļoti dēkains, un par to J. Saulītem ir garāks stāsts:

„Lai braucot no Eiropas būtu izdevība pavērot dažādas zemes, izvēlējos speciālu lidojumu, kuŗā solīja daudzus labumus. Kad ar šo lidmašīnu 69 pasažieŗi devāmies ceļā, tad, turpretī, pierādījās, ka lidmašīnu sabiedrība nav solīda. Pirmā ķibele sākās virs Jugoslavijas. Tur lidmašīnā iespēra zibens. Visi pasažieŗi pārdzīvoja lielas bailes. Mans blakus sēdētājs teica: „Nu mēs būsim zemē pie Tito." Es atbildēju: „Tas vēl nekas, bet man liekas, ka tiksim pie Pētera." Šis tomēr bija tikai sākums nepatikšanām, kas vēl sekoja."

„Kairo, Ēģiptē, mums vajadzēja vienīgi [illegible], bet dažādu sarežģījumu dēļ nācās palikt veselu dienu, jo no Hamburgas, Vācijā, izsauca jaunu lidmašīnu. Hongkongā pavadījām 3 dienas. Par to gan nebūtu jāuztraucas, jo interesantās Hongkongas apskatei nepietiktu arī nedēļa, kas, ar 3 mēnešiem. Tad lidojām tālāk uz Manilu, Filipīnās, bet izrādījās, ka tur lidmašīnai nemaz nav tiesības nosēsties. Sākumā visi palikām lidmašīnā, kamēr filipīņi beidzot ļāva apskatīt pilsētu. Mums pateica, ka tālāk mēs lidošot uz Biaku, Jaungvinejā, un tad uz Sidneju.

DŽUNGĻU SALĀ

„Biakā tiešām nokļuvām, bet mūsu lidmašīna devās atpakaļ uz Eiropu, atstājot mūs visus šajā Jaungvinejas džungļu salā. Izrādījās, ka nebija taisnība solījumam, ka otra lidmašīna tūlīt dosies uz Sidneju un visus tur aizvedīs. Tā sākās Austrālijas un pat Anglijas presē aprakstītais skandals par „speciālo lidojumu", ko bijām izvēlējušies no Londonas."

„Pamesti Biakā, apmetāmies 3 lielās teltīs. Tajās vēl pusnaktī bija 90 gr. F karstums. Ap telti, kuŗā gulēja sievietes, naktīs sāka ložņāt Jaungvinejas iezemieši, sagādājot ceļotājām lielas izbailes. Ar pārtiku arī bija ļoti vāji. Daudzi pasažieŗi, sevišķi jaunieši, cerēdami, ka drīz tiks mājās Austrālijā, bija izdevuši visu naudu, kāpēc nu sāka raidīt telegrammas uz visām malām — vecākiem un paziņām. Biakas centrā bija redzami dažādu tautību ļaudis. Tur bija vēl atlikušie holandieši, sakaru dienesta uzturētāji, filipīņi, Pakistanas kaŗavīri un amerikāņi, kas palīdz Apvienoto Nāciju apgādes transportam. Pārtiku piegādā no Tokio, Manilas, Sidnejas u. c. pilsētām. Sevišķi izpalīdzīgi mums bija amerikāņi un filipīņi. Sievietes, bez uztraukuma lēkmēm, sāka arī slimot."

„Nodibināja ceļotāju 3 vīru komiteju, kuŗā ievēlēja arī mani. Komitejas uzdevums bija rūpēties par to, lai mēs no Biakas reiz tiktu projām uz Austrāliju. Ieradās arī daži austrāliešu pārstāvji, bet neko lielu mums nevarēja palīdzēt. Pārcēlāmies dzīvot uz misijas māju. Centāmies uzņemt sakarus ar ārpasauli. Vienīgais ceļš šajā ziņā bija klausīties radio ziņas. Pēkšņi uztvērām, ka Austrālijas valsts raidītājs — ABC viena vakara ziņās stāstīja par mums, pēc kam tikai sekoja informācija par Kubu u. c. svarīgiem notikumiem. Klausījāmies, ka par Biaku stāsta gluži sensācionālā ietērpā. Tad zinājām, ka neesam aizmirsti, un garastāvoklis uzlabojās."

ATPAKAĻ UZ ADELAIDI

„Pietika laika Biakas pamatīgai apskatei. Biakā aug gandrīz tikai palmas un kokosrieksti. Pludmalēs ir otrā pasaules kaŗa laikā satriekto amerikāņu laivu atliekas. Japāņi salā iesprostojuši un nogalinājuši 15.000 amerikāņu kaŗavīrus, no kuŗiem daudzi, bez jebkādām iespējām atkāpties, laivās sadeguši dzīvi."

„Beidzot Amsterdamas — Sidnejas lielais džets uzņēma 26 galviņas no mūsu vienības. Pārējie palikām, bet pēc tam arī mūs tāds pats džets ievizināja Sidnejā. Es tur tikos ar draugiem, pēc kam ceļoju uz Melburnu."

Vai J. Saulīte no Melburnas uz Adelaidi lidoja? Nē: „Man lidmašīnas vairs ilgu laiku negribēsies redzēt." Tāpēc J. Saulīte pēc 20 mēnešiem Adelaidē atgriezās — ar vilcienu.

Austrālijas Latvietis.

JAUNS KAŖAGĀJIENS PRET VIETĒJO NACIONĀLISMU

„Mūsu jaunatnei pastāvīgā dzīvē jāiziet kā kvēlai proletāriskā internacionālisma principu aizstāvei, nesamierināmai vietējā nacionālisma — mūsu nesenās pagātnes kaitīgā mantojuma — apkaŗotājai," raksta Ciņā 18. decembrī. Šī kaitīgā mantojuma apkaŗošanai sevišķi labas sekmes uzrādot apvienotās skolas ar divām — latviešu un krievu mācības valodām. Šādu skolu jau esot pāri par divdesmit. Noderīgs līdzeklis esot arī jauniešu sūtīšana uz neapgūtām zemēm un vispāri darbos Sibirijas jaunceltnēs. Te skaidri tagad pateikts, kādus paņēmienus padomju kolonizātori liek lietā, lai iznīdētu jaunatnē nacionālo piederības sajūtu un asimilētu to.

LATVIJĀ ATKAL PĀRBĪDA RAJONU ROBEŽAS

Ar augstākās padomes dekrētu Latvijā 18. decembrī p. g. apvienots Aizputes un Liepājas rajons vienā Liepājas rajonā ar administrātīvo centru Liepājā. Apvienots arī Alūksnes ar Gulbenes rajonu, Limbažu ar Valmieras rajonu; Viļānu rajons ar Rēzeknes; Ilūkstes ar Daugavpils rajonu. Tālāk — Jelgavas rajons pievienots Dobeles rajonam, Siguldas rajons — Rīgas rajonam. Sakarā ar rajonu apvienošanu uzdots izdarīt attiecīgus grozījumus Latvijas konstitūcijā. Rajonu apvienošana notikusi, lai pilnveidotu tautas saimniecības vadīšanu, lai „uzlabotu" iedzīvotāju apkalpošanu. Viss norāda uz to, ka pārvalde tiek centrālizēta un vairāk pakļauta Kremlim.

Arturs Voitkus

ZĪMES SMILTĪS

NOVELE

5. turpinājums

—Par mani tev nav neviena atzinīga vārda? — Laimonis Lelde rādīja māksloti apvainotu seju. — Vai es neesmu šais desmit gados uzglabājies tikpat svaigs kā zeķē glabāts dālderis?

Neaizmirsti, ka to vērtība šai laikā noslīdējusi par divdesmit procentiem, — Dr. Paugurs sausi atgādināja.

—Atzinīga vārda? Tos jau tu pats sev vienmēr mēdzi teikt. Vai tagad tu būtu mazāk iedomīgs? — Lidija iedūra.

Laimonis izlikās satriekts.

—Nu gan dabūju! Un no abiem! Bet iedomība skaistam vīrietim nav smādējamākā rakstura īpašība. Tieši tā man pie dāmām sagādājusi vislielākos panākumus. Tu tā nedomā?

—Nē, nedomāju, — Lidija atbildēja, tad pievērsās pārējiem. — Kāpēc jūs visi uzturaties istabā? Dārzā pašreiz sāk rasties ēnas, kļūst vēsāks.

—Brīnos, ka jums te ziemeļos tik karsts un sutīgs. Tev vajadzētu iekārtot gaisa vēsinātāju, — Laimonis, glāzi rokā turēdams, runāja. — Vai vismaz atmitrinātāju.

— Ceru, ka tagad tu te ievedīsi kārtību. Bet līdz tam — sekosim sievām, iesim dārzā. Tur tiešām būs patīkamāki, —Aldis nobeidza sarunu.

Bet Laimonis bija ievērojis, ka Kadvari un Ārija, sagrupējušies ap Jasmaņa gleznu, to apskata un apvērtē. Viņš pievienojās jaunajiem. Kad Aldis to vēlreiz mudināja iet dārzā, Laimonis nevērīgi atbildēja:

—Ej vien. Gan es vēlāk . . .

—Kā gribi, — Aldis vēlreiz paskatījās jauniešu grupā, kuŗai aizmugurē tagad bija nostājies arī Laimonis, mirkli it kā šaubījās, bet tad pagriezās un sekoja Lidijai un Ainai dārzā.

Pie gleznas norisa dzīvas sarunas.

— Brīnišķīgs darbs, — Ārija jūsmoja, — Jasmaņa darbos parasti trūkst gaismas; viņam viss pelēks un drūms, bet šeit ir dzīvība un spēks. .

—Tu domā? — Maija zobgalīgi jautāja. — Protams, ja pietiek ar to, ka gleznotājs visu pasaka priekšā, neatstādams vietas fantazijas lidojumam, tad, protams, šis banālais mietpilsoniskās mākslas paraugs var patikt. Mēs, Kanadas jaunā paaudze, no mākslas sagaidām vairāk.

—Jā? — Ārija jautāja — pa daļai kā apstiprinādama, pa daļai kā tālāku skaidrojumu gaidīdama.

—Mākslai jāatklāj un jāatspoguļo mūsu laikmeta cilvēku trauksme, nemiers, ilgas, cerības un vēlēšanās atvietot vecās paaudzes tukšumu un nespēku ar tām patiesībām, ko sev līdzi nes jaunais laikmets, — Maijas balss bija zaudējusi māksloto vienaldzību.

—Jūs, Maija, teicāt: mākslai jāatklāj un jāatspoguļo. Vai tās ir divi dažādas lietas, jeb tas ir viens un tas pats? — Lelde iejaucās sarunā.

—Tās — tās sader kopā, — Maija mazliet apjuka, — mākslinieks savos darbos atspoguļo to, ko viņa acs atklājusi — vienalga, fiziskā vai garīgā acs.

—Kaut arī es piederu jaunajai paaudzei, man tomēr liekas, ka tā saucamā šī laikmeta māksla nekā daudz negrib atklāt. Viņi meklē tikai pašas meklēšanas dēļ, un līdz ar to negribot atspoguļo to chaotisko dvēseles stāvokli, kādā atrodas šie visi bijušā noliedzēji, — Ārija runāja mierīgi, noteikti un nosvērti.

—Tu tātad noliedz visus meklējumus? — Maija sarāva uzacis.

—Ne visus, — Ārija teica, — bet man šie meklētāji visai bieži atgādina cirkus klaunu, kas publikas uzjautrināšanas un oriģinālitātes labā nespēlē vijoli parastajā, konvencionālajā veidā, turot to zem smakra, bet dara to vai nu stāvot uz galvas, vai turot aiz muguras, vai šūpojoties trapecē. Protams, arī tā var no vijoles izvilināt skaņas, bet ir cits jautājums, vai tas dod mākslas baudījumu. —

—Hahaha! Labi šņākts! — negaidīti un skaļi iesmējās Edgars; Maija sarāvās, paskatījās vīrā un nepatikā savieba seju.

—Bet tu taču, mana meita, nenoliegsi, ka mēs atrastos vēl akmens laikmetā, ja nebijis meklētāju, kas neapmierinājas ar sasniegto, bet censās pēc kaut kā jauna un nebijuša, — Lelde tēvišķīgi pamācīja Āriju.

—Pieliec, tēt', vēl klāt: pēc kaut kā kliedzoša un labi samaksāta. Bet man liekas, ka jācenšas nevis pēc kaut kā jauna un nebijuša, bet pēc kaut kā labāka un pilnīgāka. Ne vienmēr jaunais labāks par veco, — Ārijas miers nebija satricināms.

—Velns, kas tai par beŗamo! — Edgars vēlreiz nenocietās.

—Bez jaunā vecais nolietātos un satruptu. Mūžīgā atjaunošanās ir dzīvības pastāvēšanas nepārkāpjams likums, — Lelde runāja.

— Jūs, Leldes kungs, esat jaunāks par savu meitu, — Maija uzsmaidīja Leldem.

—Paldies! Bet tas nav mans nopelns. To panākusi jaunatne, kuŗas vidū daudz uzturos.

—Saki labāk . . . — Ārija iesāka, bet aprāvās.

Edgars to bija pamanījis.

—Jā? Sakiet līdz galam!

Bet Ārija jau atkal valdīja par sevi. Edgara jautājumu neatbildot, viņa pievērsās Maijai.

— Tu tā runā, it kā dzīves tiesības piederētu tikai jaunajiem. Manuprāt, jaunība nav nopelns, bet uzticēts kapitāls, kas pie tam ar katru dienu dilst. Un ja mēs to izšķiežam, plosīdamies un meklēdami, paši nezinot, ko īsti, tad beidzot stāvēsim tukšām rokām un rūgtumu sirdī.

— Āmen. Tā runā — — cik tev, Ārija, ir gadu? Divdesmit, vai nē? Mēs taču bijām viena vecuma, — Maija zobojās.

Sarunas laikā istabā ienāca Ecītis. Rokā viņam bija paprāvs sainis ar pudelēm, bet acīs uzņēmība, dzīves prieks un darbošanās griba. Ieraudzījis Leldi un jauniešus, viņš pagausināja soli, pleci sabruka, un sejā iegriezās sāpīgi vaibsti. Pazagšus pa skatam pārējiem uzmezdams, Ecītis, dzēriena skapīti atvēris, sāka izsaiņot un novietot atnestās pudeles. Jo ilgāk viņu neviens neievēroja, jo vairāk viņš sadrūma. Kad Maija viņu beidzot pamanīja, Ecītis bija jau krietni vien saīdzis.

Bet Maija viņa sapīkuma neievēroja.

— Leldes kungs, jūs Ecīti vēl neesat sastapis, vai nē? Viņš tagad dzīvo pie maniem vecākiem.

Ecītis noslaucīja roku gar sāniem un sniedza Leldem. Sāpīgie vaibsti sejā izlīdzinājās.

— Dzīvo un ēd žēlastības maizi — pašam kauns! Kaut labāk varējis strādāt un pelnīt — vai nomirt.

— Strādājis un pelnījis esat visu mūžu; tā nav žēlastības maize, ko tagad ēdat. Tāds vecs tēvs mājās — tas ir mājas labais gars. Ozols, pie kā atbalstīties jaunajiem, kad pietrūkst padoma un ticības, — Lelde piezīmi par miršanu neievēroja.

Ecītis īgni iesmējās.

——Hehe, varens ozols! Bez saknēm. Tās palika tur — aiz jūŗas.

— Koks, kas grib dzīvot, laiž jaunas saknes, — Maija meklēja izlīdzinājumu.

— Kur? Šajā plienā? — Ecītis salēcās. — Neviens kārtīgs koks neaug plikā, sausā smiltī; neviens kārtīgs cilvēks nevar dzīvot šajā bugīvugī zemē.

— Bet šeit ir brīvība, Ecīt, — Maija neatlaidās. — Neviens tevi nespiež bugīvugī ne klausīties, ne dejot. Dari, kas pašam patīk.

— Tagad jau bugīvugī vairs nedejo. Tu esi pagātnes cilvēks, Ecīt, — Edgars smīnēdams pamācīja.

— Tā ir, kā Maija saka — te ir brīvība. Un brīvība, Rogas kungs, ir katra cilvēka dārgākā manta, — Lelde teica.

— Brīvība? — Ecītis iekaisa. — Vai jūs to, kas te notiek, saucat par brīvību? Brīvība bez kārtības ir huļigānisms. Brīvībai cilvēku vajadzētu padarīt labāku; vai te cilvēks ir labāks?

Iekāms kāds paguva atbildēt, durvis parādījās Lidija. Viņa bija nākusi pēc rokas somiņas, — vai vismaz aizbildinājusies Ainai un Aldim, ka tā viņai nepieciešama.

— Te jūs esat! — viņa izlikās pārsteigta. — Kāpēc nenācāt līdzi dārzā?

— Sākām spriedelēt par Jasmaņa darbu, — Laimonis atbildēja visu vārdā. — Uzskati, kā parasts, dalījās. Tavai meitai tie, protams, visstingrākie. Viņa šķiet visprasīgākā kritiķe. No kā viņai tas? No tevis?

— No manis? Tieši tev vajadzēja zināt, cik neprasīga esmu, — Lidija izmeta, bet aprāvās; viņa bija uzkāpusi uz slidena ledus.

(Turpinājums sekos)

JAUNS KARAGĀJIENS PRET VIETĒJO NACIONĀLISMU

„Mūsu jaunatnei pastāvīgā dzīvē jāiziet kā kvēlai proletāriskā internacionālisma principu aizstāvei, nesamierināmai vietējā nacionālisma — mūsu nesenās pagātnes kaitīgā mantojuma — apkarotājai," raksta Cīņā 18. decembrī. Šī kaitīgā mantojuma apkarošanai sevišķi labas sekmes uzrādot apvienotās skolas ar divām — latviešu un krievu mācības valodām. Šādu skolu jau esot pāri par divdesmit. Noderīgs līdzeklis esot arī jauniešu sūtīšana uz neapgūtām zemēm un vispāri darbos Sibirijas jaunceltnēs. Te skaidri tagad pateikts, kādus paņēmienus padomju kolonizātori liek lietā, lai iznīdētu jaunatnē nacionālo piederības sajūtu un asimilētu to.

LATVIJĀ ATKAL PĀRBĪDA RAJONU ROBEŽAS

Ar augstākās padomes dekrētu Latvijā 18. decembrī p. g. apvienots Aizputes un Liepājas rajons vienā Liepājas rajonā ar administrātīvo centru Liepājā. Apvienots arī Alūksnes ar Gulbenes rajonu, Limbažu ar Valmieras rajonu; Viļānu rajons ar Rēzeknes; Ilūkstes ar Daugavpils rajonu. Tālāk — Jelgavas rajons pievienots Dobeles rajonam, Siguldas rajons — Rīgas rajonam. Sakarā ar rajonu apvienošanu uzdots izdarīt attiecīgus grozījumus Latvijas konstitūcijā. Rajonu apvienošana notikusi, lai pilnveidotu tautas saimniecības vadīšanu, lai „uzlabotu" iedzīvotāju apkalpošanu. Viss norāda uz to, ka pārvalde tiek centrālizēta un vairāk pakļauta Kremlim.

...ņas stāstīja par mums, pēc kam tikai sekoja informācija par Kubu u. c. svarīgiem notikumiem. Klausījāmies, ka par Biaku stāsta gluži sensācionālā ietērpā. Tad zinājām, ka neesam aizmirsti, un garastāvoklis uzlabojās."

ATPAKAĻ UZ ADELAIDI

„Pietika laika Biakas pamatīgai apskatei. Biakā aug gandrīz tikai palmas un kokosrieksti. Pludmalēs ir otrā pasaules kaŗa laikā satriekto amerikāņu laivu atliekas. Japāņi salā iesprostojuši un nogalinājuši 15.000 amerikāņu kaŗavīrus, no kuŗiem daudzi, bez jebkādām iespējām atkāpties, laivās sadeguši dzīvi."

„Beidzot Amsterdamas — Sidnejas lielais džets uzņēma 26 galviņas no mūsu vienības. Pārējās jie palikām, bet pēc tam arī mūs tāds pats džets ievizināja Sidnejā. Es tur tikos ar draugiem, pēc kam ceļoju uz Melburnu."

Vai J. Saulīte no Melburnas uz Adelaidi lidoja? Nē: „Man lidmašīnas vairs ilgu laiku negribējās redzēt." Tāpēc J. Saulīte pēc 20 mēnešiem Adelaidē atgriezās — ar vilcienu.

Austrālijas Latvietis.

...roku gar sāniem un sniedza Leldem.
...izlīdzinājās.
...žēlastības maizi — pašam kauns!
...strādāt un pelnīt — vai nomirt.
...pelnījis esat visu mūžu; tā nav žēlas...
...ad ēdat. Tāds vecs tēvs mājās — tas
... Ozols, pie kā atbalstīties jaunajiem
...un ticības, — Lelde piezīmē par
...
...ozols! Bez saknēm. Tās palika tur
...b dzīvot, laiž jaunas saknes, — Maija
...plienā? — Ecītis salēcās. — Neviens
...plikā, sausā smiltī; neviens kārtīgs cil...
...jā bugivugi ure.
...rivība, Ecīt, — Maija neatlaidās. —
...bugivugi ne klausīties, ne dejot. De...
...ugivugi vairs nedejo. Tu esi pagātnes
...dgars smīnēdams pamācīja.
...ija saka — tā ir brīvība. Un brīvība
...katra cilvēka dārgākā manta, — Lelde
...
... Ecītis iekalsa. — Vai jūs to, kas te no...
...brīvību? Brīvība bez kārtības ir huligā...
...cilvēku vajadzēt padarīt labāku; vai te
...
...paguva atbildēt, durvīs parādījās Lidija.
...pēc rokas somiņas, — vai vismaz aiz...
...un Aldim, ka tā viņai nepieciešama.
...āt! — viņa izliekās pārsteigta. — Kāpēc
...zā?
...redzēlēt par Jasmaņa darbu, — Laimonis
...redā. — Uzskati, kā parasts, dalījās. Te...
...rotams, visstingrākie. Viņa šķiet vispri...
...kā viņai tas? No tevis?
...! Tiesi tev vajadzēja zināt, cik neprasīga
...izmeta, bet aprāvās; viņa bija uzkāpusi

(Turpinājums sekos)

Uguns sargs

PĒTEŖA ĒRMAŅA 70 MŪŽA GADI

Šā gada 2. februārī Ingolštatē (Vācijā) rakstnieks P. Ērmanis varēs atskatīties uz 70 gadu mūža atcerē. Latviešu Preses biedrības ierosmē tās locekļi visā brīvajā pasaulē vāc līdzekļus, lai jubilāram viņa atceres dienā varētu pasniegt balvu — pateicībā par to lielo veikumu, kas darīts mūsu kultūras labā.

Bieži dzirdētie vārdi, ka „Pēteris Ērmanis ir dzīvā Misiņa bibliotēka", ir patiesība. Viņa lieliskajai atmiņai mēs šodien varam pateikties par daudzajiem dzejnieku un rakstnieku portretējumiem — saistītā valodā (Laiki un ceļi) un nesaistītā — „Četras sejas", „Pazīņu portreti", tad periodikā izkaisītie. Kur tad vēl vairāku kopotu rakstu kritiski - biogrāfiski ievadi, recenzijas, atceres raksti. Tomēr ir izdoti vēl divi atmiņu krājumi — Sejas un sapņi un Smeldzīgais smaids. Godbijībā mēs ejam garām „dzīvās Misiņa bibliotēkas" atmiņu plauktiem, un esam laimīgi, ka, kaut ar smeldzīgu smaidu, varam iegriezties pagātnes stāstu takās — tikai uz brīdi, lai pakavētos mūsu kultūras apcirkņos, lai noliktu malā mazvērtības domu un raudzītos dārgo sējumu rindās, kas sevī slēpj dzīves gudrību:

„Uz iekšu vērsts mans skats,
Jo ārienei maz svara,
Man tīkas kodols pats
Un nevis kāda skara."

Šie Antona Austriņa vārdi, liekas, ir raksturīgākie P. Ērmanim. Rakstnieks katram rakstam pieiet ar lielāko rūpību un mēģina parādīt „dzīvu ainu". Vienalga, vai runa ir par novelistu Jāni Ezeriņu ,vai tās ir atmiņas par seniem izdevumiem. Bet ne jau atmiņās vien kavējas rakstnieks, — viņš ir arī dzejnieks. Tūdaļ jāpiezīmē, ka kādā vietā P. Ērmanis par sevi ir teicis šādus vārdus: „Tā vien liekas, ka tikvien popularitātes man bijis manā rakstnieka mūžā, kad iznāca „Es sludinu". Te jāatceras, ka šis krājums, tāpat dzeju kopojums „Es šaubos un ticu" bija savā laikā ekspresionisma sākums latviešiem (1920. g.). Šie ir krājumi, kas atspoguļo tā laika pārdzīvojumus, trauksmi un nemieru. — „Jā, — ir pavasaris, Latvija jauna, es jauns, mirdzoši gadu gadi man vēl priekšā —", kā daudz daudz vēlāk savā Ingolštates mītnē rakstnieks rakstīja atmiņu krājumā „Sejas un sapņi". Šis krājums ir it kā spogulis, kas atspoguļo Latvijas neatkarības laiku. Svešumā dzejniekam iznāca 2 dzejoļu krājumi — Svešos kalnos" (1946. g.) un „Lapu lasītāja". Abos krājumos dominē viena doma: „Man dzimtenes, mas Latvijas vairs nav". Krājumā „Svešos kalnos" aizkustina dzejolis „Latvijas maize" („...Svešumā, uz gultas malas sēdot, svešas maizes riku rokās turot, domās skatu tālo dzimto zemi . . .") vai „. . . pār viļņiem sapņi vedīs dzimtenē; tie nakti saldu daris, ritu sūru (Sapņi)". Kādā atmiņu rakstā P. Ērmanis saka: „Laikam nav pārkāpjama plaisa, kas tālo pagātni, kad bijām brīvā valstī, šķiŗ no tagadnes, kad izkaisīti vadām dienas svešās zemēs. Daudz kas ir mainījies, bet atmiņu burvība zudušais top dzīvs". — No vārdiem viņa vēstulē šī raksta autoram izskan dažbrīd dziļa vientulības doma — kam vairs atmiņu, vai tās kāds vairs lasīs? Tomēr rakstnieka diena nepaiet bezdarbībā, bet gan rūpīgā ...bā, atkal un atkal pieliekot „dzīvās Misiņa bibliotēkas" atmiņu plauktā jaunu sējumu, apceri, vai atmiņu, lai uz brīdi dzīves ārējā, rupjā čaula zaudētu savu asumu un iegūtu īpašu burvīgumu, taptu dzīvāka. Pašam rakstniekam mīļākā ir „Atmiņu vija" — dzīves tēlojumu virkne, un, kā autors saka, „ja lasītājs saņemtu no šīm lappusēm kaut ko seni tuvu, varbūt atvērtos arī zināms, kaut ierobežots, skats latviešu kultūras un literātūras pagātnē".

Līdz 1940. gadam sakrātā dzeja krājumam „Liesmas un sniegs", tāpat manuskripts „Aizritējusi dzīve" pazuduši 2. pasaules kaŗa liesmās.

Latviešiem ir maz,ļoti maz izdevumu, kuŗus varam raksturot par „atmiņu literātūru". Vācieši var lepoties ar savu Ekermani, kas reiz tik labi prata fiksēt Ģētes dažkārt sarunās izteiktās nopietnās pārdomas, reizēm spraigās atjautībās bārstītus vārdu vizuļus vai acumirkļu izjūtās un vērojumos radušos teicienus, kas bieži vien ieguva kodolīgu aforismu veidu. Tādēļ būsim lepni, ka mūsu vidū ir Pēteris Ērmanis — sargs pie vēl kvēlojošā mūsu kultūras atmiņu liesmojuma. Kaut spēka nepietrūktu sargam vēl ilgi būt nomodā un modram, lai mēs vēl allaž varētu rakstnieka bagātajā atmiņu pūrā rast veldzi!

Lai sirsnīgi ir sumināts Pēteris Ērmanis savā nozīmīgajā atceres dienā!

Z. Z.

H. Berga šaržs LA

Jānis Rudzītis

DZIMTENES DZĪVE TRIMDAS GRĀMATĀS

II

Pāvila Klāna Rīga retour, attiecoties uz 1960. g., kad Rietumu ekskursanti Rīgā nebija vairs nekāds retums, atkal rādīja citu, ne Egila Jarla īstenību, kuŗa attiecas uz dienām, kad Rīgā pirmo reizi parādījās simtiem brīvu rietumnieku, tērpušies zviedru flotes uniformās. Tie tikai daži piemēri, bet tiešām skaidrs, ka rakstnieki un literāri ievirzīti publicisti, raksturotajos apstākļos juzdamies spiesti traukties notikumiem līdz, baidīdamies no aktuālitāšu zaudēšanas, neatrod laika vielas pārkausēšanai un pārliešanai tādā formā, kas garantētu, kā Virza teica, nemainīgo īstenību.

Vēl minams otrs objektīvs iemesls. Proti, sākot ar Kārli Strautu, beidzot ar vecajām mātēm un tēviem, kas pēdējos gados no okupētās Latvijas izlaisti pie piederīgajiem brīvajā pasaulē, jā — beidzot pat ar mūsu puses ekskursantiem, dzimtenes apciemotājiem, kas devuši vielu, piemēram, Pāvila Klāna grāmatai Rīga retour, nu jau te, mūsu vidū, ieradies lielāks daudzums liecinieku ar nenovērtējamu materiālu krājumu. Taču šai lielajā tiešo liecinieku pulkā savādā kārtā nav bijis neviena, kas patstāvīgi būtu spējis uzrakstīt grāmatu. Ja kāds ko mēģinājis rakstīt, tad tas rūpīgi rediģējams. Visbiežāk viņi vienkārši pastāsta savus pieredzējumus un pārdzīvojumus tādiem, kam spalva vai rakstāmmašīna klausa labāk. Šis apstāklis tomēr var nelabvēlīgi ietekmēt darba pamatīgumu, tas var mainīt pat darba raksturu, jo, gribēdams vai negribēdams, tiešo liecinieku atvesto materiālu izmantotājs jeb, varētu teikt, „literārais sekretārs", šo to, reizēm pat itin daudz ko pieliks un iestarpinās pats pēc sava prāta.

Bet neveiksmēm ir arī subjektīvi iemesli, kas attiecas kā uz grāmatu autoriem, tā uz izdevējiem vai redaktoriem. Dažam labam autoram gaidītos panākumus saplacinājušas talanta šaurās potences. Lasītāju interesi viņi šad tad gluži apzinīgi vēlējušies sev pievērst tikai ar vielas aktuālo raksturu. Cits atkal gribējis ko vairāk, bet nav apzinājies, ka viņam sava viela jāpārvalda, ka nedrīkst demonstrēt nezināšanu, kaut tā izpaustos tikai sīkumos. Nedrošums vielas pārvaldīšanā parādās, piemēram, Dziļuma romānā Cilvēki vētrā, bet Aīdas Niedras Septītajā cilpā bija jau tik daudz kuriozu aplamību, ka šis romāns sāka atgādināt tos paviršos ražojumus, ko šad tad Rīgas padomju autori publicē par mūsu dzīvi Rietumos .

Tālāk jāmin nožēlojamais fakts, ka dažam okupētās dzimtenes dzīves tēlotājam trūkst tā, ko mēdz saukt par autora poziciju. Trūkums dažkārt tik spilgts, ka sākam mocīties ar jautājumu, vai nav jāruna par Trojas zirgu, kas rūpīgi sagatavots, lai bez traucējumiem varētu ierikšot trimdas sabiedrībā un samulsināt trimdinieku prātus. Gaužām nepatīkamas pārdomas mums sagādāja, piemēram, daudz pārrunātā Silvijas Ābeles grāmata Daugavā iet ledus. Ciktāl tās sižets attiecas uz Rīgas ikdienas dzīvi, grāmata ir slavējama. Bet autore, vai autors, vai pat autori ar to vien nebija apmierinājušies, bija radies nodoms nodoties arī ideoloģiskam tēlojumam, politikai, kas speciāli adresēta trimdiniekiem. Un te nekādai uzslavai vairs nav vietas. Ne jau tādēļ, ka mums šī ideoloģija dergtos kā nesaderīga ar mūsu pašu uzskatiem, bet gan tādēļ, ka Silvijas Ābeles „pamācības" un ideoloģiskie secinājumi vairākos gadījumos bija dibināti uz pilnīgi greizām aplamībām, uz neattaisnojamām nepareizībām. Jāteic, paldies Dievam, pagāja kāds gads vai drusku vairāk, un Silvijas Ābeles grāmata piedzīvoja bestselleru parasto likteni — tā tika aizmirsta ātrāk nekā citas grāmatas par okupēto Latviju. Bet varēja tai būt arī nepatīkamākas sekas.

Ir gandarījums zināt, ka tāds pirmās šķiras rakstnieks, kāds mums Anšlavs Eglītis, neizkustināms palicis tajās pozicijās, kur viņš nostājies jau kopš trimdas sākumiem. 1951. g., pārceļes uz Ameriku, viņš kādā intervijā teica šos vārdus: „Kad laupītājs tev ķeŗas pie rīkles, tad tu arī neapceri, ka tas mājās varbūt kādreiz noglauda savu suni. Tagad rakstniekam ir pilnīgi skaidri jāpasaka, par ko viņš stāv, neitrāla nostāja nav iespējama. Un tagad katru rakstnieku vērtējam pirmā kārtā pēc viņa nostājas pret komūnismu." Anšlava Eglīša romānu Vai te var dabūt alu? mēdz pieskaitīt arī pie dēku literātūras, bet ar to derētu uzmanīties. Arī šai romānā ir mākslinieciski lieliskas nodaļas, piemēram, par sastapšanos ar Kurzemes mācītāju, par čekas

(Noslēgums 8. lpp.)

VĪRU KOŖA ‚VIESTURS' GADSKĀRTĒJIE KONCERTI:

19. JANVĀRĪ — TORONTO. 26. JANV. — SV. KATARĪNĒS. 2. FEBRUĀRĪ — HAMILTONĀ.

Apvienotais vīru koris „Viesturs" (Toronto, Sv. Katarīnes - Niagaras, Hamiltonas nodaļas) arī šogad solās iepriecināt klausītājus ar daudzpusīgu un interesantu koncerta programmu. Viestura repertuārs sevišķi raksturīgs ar to, ka katrā gadskārtējā koncertā ieraugām arī vienu vai vairākus pirmatskaņojumus. Tā līdz šim „ugunskristības" te pieredzējuši Ā. Ābeles, J. Cīruļa, T. Ķeniņa, J. Norviļa, V. Lindes, I. Saksa u. c jaundarbi. Šinī gadā reprezentējās komp. A. Purvs ar „Dziesmas vara" (A. Kaugura teksts). Ne katram vīru korim šī dziesma būs pa spēkam, jo tās daudzkrāsainās modulācijas, sarežģītie ritmi prasa no koŗa diezgan augstu technisku varēšanu. Taču no mūzikāli brīvdomīgākām dziesmām Viesturs nekad nav vairījies. Cerams, pirmatskaņojumu piedzīvos arī V. Ozoliņa tautas dziesma „Visi gani mājās dzina", kas ir arī viens no komponista īpatnējākiem sniegumiem tautas dziesmu apdarē. Konsekventais zemais reģistrs koŗa balsīs, paskarbu kvartu harmonijās, labi kontrastējas augstai tenora solo meldijai. Jāatzīmē arī boļševiku iznīcinātā komponista A. Feila dzirkstīgais un plašais tautas dziesmas sabalsojums „Visi ciema suņi rēja". Programmā bez tam J. Vītola, E. Dārziņa, A. Kalniņa, E. Melngaiļa, H. Pavasara, Br. Skultes, V. Baštika u. c. latviešu komponistu dziesmas. Interesanti pieminēt, ka, laiku pa laikam, Viesturs savā repertuārā uzņem arī „vecā dzelzs inventāra" pārstudējumus. Tā šogad klausīsimies J. Straumes populāro „Pie Baltijas jūŗas" netradicionālā iztulkojumā.

Apvienoto kori diriģē Ludmilla Albertiņa un Jānis Baruļs, kas abi šinī darbā ieguvuši teicamas sekmes un krietnu vārdu. Jāapbrīno abu diriģentu enerģija, kas spējusi saturēt kopā četru pilsētu latviešu dziedātājus un tos saliedēt mūzikāli un sabiedriski nozīmīgā, nopietnā vienībā. Bet liels palīgs te viņiem pašu viesturiešu vīru spirgtais, sīkstais un dzīvais brīvās dziesmas gars. Ne par velti Viestura 10 gadu jubilejas koncertā komponists J. Cīrulis viņus nodēvēja par — dziesmu apsēstiem. Liekas, šī ir pati cildenākā apsēstība mūsu trimdas dzīvē. Kaut tās viņiem nepietrūktu arī turpmāk!

S.

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

Ģirta Tiltiņa viņete.

6. turpinājums.

„Jā, tik muļķīgi iznāca," pagalam nokaunējies atzinās Antiņš Jērs. „Dabūju uz galvas reizē visas dāmas, un nu vairs netieku ar viņām galā."

„Kā tad iznāca — tādi joki?" jautāja Liepiņš.

„Paslīdēja kāja, dikti nejauki paslīdēja, un tāpēc gaužām nelaimīgi uzspiedos ar roku visām signālu pogām."

„Tik vien tās nelaimes? Es steidzos un domāju, ka notikusi kāda daudz lielāka ķibele. Bet — kāja var paslīdēt katram. Amatu mācoties, visādi atgadās. Par to nav tūdaļ jāzaudē galva. Sieviešiem tas dikti patīk — panerrot vīriešus bez galvas. Tādās reizēs tikai ar mieru un atķērīgu prātu," Kārlis Liepiņš izņēma no apjukušā mācekļa rokām virvi.

Kaut ko viņš asprātīgu pateica te vienai, te otrai īrniecei, tā ka Antiņš nevarēja vien nobrīnīties, kā viņš to prot, vecpuisis būdams. Pamazām apklusa satrauktās balsis skurstenī, no stāva uz stāvu bez kādiem satrežģījumiem gludi staigāja mēmais sulainis, līdz nonāca lejā, piekrauts ar dažādām tūtām un vecu avīžu kaudzēm.

„Tagad, kā jums jau rādīju, noliksim laikrakstus atsevišķi, pudeles atsevišķi un atkritumus alumīnija mucā," veikli turpināja rīkoties namzinis.

Tas Antiņam nebija divreiz jāsaka un viņš cik spēdams palīdzēja sašķirot lejā novilkto kravu. Šo darbu viņš bija jau iemanījies un prata lieliski. Tikai ar puspilno vīna pudeli viņš nezināja ko iesākt un tāpēc prasīja padomu: „Kur šito dziru? Nolikt pie derīgajām pudelēm vai atkritumu tvertnē?"

„Tas taču vīns. Kas jums to iedeva?"

„Kundze sestajā stāvā."

„Tad nolieciet īpašā vietā, lai vēlāk neaizmirstam paņemt līdzi," pamācīja neprašu namzinis.

Bet Antiņš ar pudeli rokā sastinga un skatījās skumjām acīm. Tātad par velti viņš bija izpriecājies par sestā stāva īrnieces atklājumu, ka Liepiņš neesot stiprāka malka cienītājs. Un būtu, varbūt, tā stāvējis labu brīdi, ja skolotājs lietišķi nepiebilstu: „Būs ko iedot gārbidžas vīriem. Ar tiem mums jābūt pa draugam. Citādi tie plānās, iztukšotās alumīnija tvertnes nomet uz ielas tik nevērīgi, ka izsit neglītus robus."

Ar tādu izskaidrojumu pilnīgi apmierināts, Antiņš cītīgi turpināja darboties gar vecajām avīzēm, kraudams tās glītā kaudzītē. Pēc brīža viņš tomēr par jaunu atlieca muguru un atkal skatījās Liepiņā: „Vai Ņujorkā visām mājām ir šitādi damveiteri? Man labāk patiktos būt par namzini, kur tādu nav."

„Ko, vai dūša jau saskrējusi papēžos?" Liepiņš atlieca muguru un smaidīja. „Kas tas par vīru, kas grib pēc pirmās neveiksmes mazdūšīgi mest plinti krūmos? Ņujorkas namziņiem ir jātiek galā ar daudzām vēl grūtākām lietām. Damveiteŗu novilkšana, salīdzinot ar tām, ir tīrais nieks. Jūs pats to redzēsit, kad turpināsit vingrināties. Brauciet ar lielo tvertni pie nākamām durtiņām."

„Man liekas — es domāju — varbūt būs labāk, ja es vēl kādas reizes tikai paskatīšos . . ." Antiņš lēnā, negribīgā solī vilkās skolotājam pakaļ.

„Ar skatīšanos vien pie kārtīga darba prasmes neviens nav ticis. Vai jūs vairs neatceraties, ko es jums skolā allažiņ teicu un atgādināju, ka atkārtošana ir visu mācību māte." Pie trešā damveiteŗa durtiņām citā pagraba sienā piegājis, Kārlis Liepiņš tās atrāva vaļā un ielika Jēra rokā jaunu virves kriņģeli.

Antiņam nebija dūšas pretoties, viņš vispār nespēja iedomāties, ka drīkstētu nepaklausīt savam bijušajam skolotājam. Toreizējā Latvijas skolā par nepaklausību skolniekus bez sevišķas psīchoanalitiskas prātošanas vienkārši ielika kaktā, un jāklausa bija, gribi vai negribi. Tas noteikti bija kāds šādos apstākļos radies komplekss, kas viņam nu lika ķerties atkal pie virves un vilkt.

Antiņš skaitīja vilcienus, vilka, skaitīja atkal vilcienus un atkal vilka. Ar katru nākamo damveiteri — pašam par patīkamu pārsteigumu — veiklāk un precīzāk. Priecājās skolnieks un priecājās skolotājs, laiku pa laikam pamācīgi atgādinādams: „Atkārtošana ir visu mācību māte."

Nedēļas laikā vēl daudzas citas, kārtīgam namzinim nepieciešamas zināšanas tādā veidā pie Kārļa Liepiņa piesavinājās Antiņš Jērs: kā salabojami elektrības slēdži, apmaināmas blīves pilošiem ūdens krāniem, lai tie vairs nepilētu, ieliekamas augšup un lejup stumjamos logos (tādus viņš Eiropā nebija redzējis) jaunas ķēdes, kur tās bija pārtrūkušas, un iztīrāmas izlietņu aizsērējušās caurules, darbinot lokanu tērauda čūsku. Ar vareno centrālās apkures katlu, zem kuŗa rūkdamas šaudījās dzeltensarkanas liesmu pātagas kā milzīgā Ķīnas pūķa rīklē, Antiņu iepazīstināja, tā sakot, vairāk teorētiski, jo Liepiņa mājas pagrabā milzeni karsēja, dedzinot eļļu.

Turpretim pirmajā darba vietā, tepat netālu Bronksā, ko centīgajam skolniekam skolotājs jau bija paguvis saklaušināt, vajadzēšot katlu kurināt ar oglēm.

„Tas nebūs viegli," nopietni sacīja Liepiņš. „Bet pagaidām labāku namu — ar eļļas apkuri — Ņujorkā nevarēsit dabūt, jo esat bez vajadzīgās pieredzes. Es arī sāku ar oglēm, līdz tiku pie eļļas. Un daudzi latvieši joprojām vēl mokās ar oglēm. Citādi, man liekas, vieta būs laba. Tas latviešu namzinis, kas tagad no turienes aiziet labākā darbā, tur sabijis vairākus gadus. Sliktā vietā tik ilgi nebūtu dzīvojis. Un māju viņš turējis tik priekšzīmīgā kārtībā, ka saimniece par namzini grib atkal latvieti, kaut arī tam nebūtu īstas sētnieka pieredzes. Tāpēc tai vietā jūs tagad tiekat. Mums — latviešu namziņiem — Ņujorkā ir laba slava, un būtu ļoti patīkami, ja tāda tā varētu palikt arī turpmāk . . ."

Virtuves galda pretējā pusē Liepiņš pār tējas glāzi pacēla pret Antiņu Jēru tik nepārprotamu skatienu, ka pietvīcis (varbūt no tējas) viņš jutās aicināts atsaukties: „Par mani jums nevajadzēs bažīties ne mazākā mērā. Es centīgi un apzinīgi vairošu latviešu namziņu slavu — ar oglēm vai eļļu, vienalga."

„Ticēsim un cerēsim, ka tā arī būs," namzinis, nodzēris krietnu malku no glāzes, kur tējā peldēja skaisti dzeltena citrona šķēle, tad turpināja: „Ja apradīsit ar darbu un iejutīsities jaunajos apstākļos, pamazām sāksit atskārst, ka namzinis var iekārtoties itin labi un arī nopelnīt ne mazāk kā citos daudz smagākos darbos. Par dzīvokli, apgaismošanu un tālruni nav jāmaksā. Tas viss nāk klāt par brīvu pie algas. Un — lūk — šīs mēbeles, tās visas arī ir dabūtas par brīvu, no bagātiem īrniekiem."

„Vai tiešām? Tik skaistas mēbeles pilnīgi par brīvu?" pārsteigts iesaucās Antiņš, jo bija jau apbrīnojis daiļiem kokgriezumiem izrotātās, smagnējās namziņa dzīvokļa mēbeles.

„Jā, jo lietotām mantām šai zemē nav cenas. Tās dārgāk izmaksā aizgādāt projām nekā atdot kādam par brīvu. Un tāpēc Pestīšanas armijas noliktavas te ir pilnas ar nolietotiem mēbeļu gabaliem. Par lētu naudu tur katrs var iegādāties vai veselas dzīvokļu iekārtas."

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanādā

Studenšu korporācijas Varavīksne Toronto kopa ar viešņām 35 gadu dibināšanas atcerē. 2. rindā 3. no kr. Varavīksnes Toronto kopas seniore E. Ziplāne. (Foto JĀK).

TRADICIONĀLĀ PRESES BALLE

26. JANVĀRĪ COLUMBUS ZĀLĒ TORONTO

Jau divpadsmito gadu Kanādā organizētie latviešu preses biedrības biedri rīko tradicionālo Preses balli ,kas vienmēr izvērtusies par plašāko sezonas sarīkojumu. Šī ir vienīgā reize gadā, kad preses ļaudis pulcina latviešu laikrakstu, žurnālu un grāmatu lasītāju saimi, lai personiski stiprinātu draudzību, ko ievadījis rakstītais vārds.

Veicot uzdevumus plašajā darba laukā, prese vienādi kalpo visiem tautas locekļiem un tāpēc visi vienādi sirsnīgi aicināti Preses ballē.

Taču preses balle nav tikai tuvināšanās, bet arī jautrības un dejas prieku sarīkojums. Dāmas šim izcilajam gadījumam gatavojas jau mēnešiem ilgi, rūpīgi izvēloties sev piemērotākās, glītākās un gaumīgākās balles kleitas. Ne jau velti ielūgumā stāv melns uz balta: vakara tērpi.

Cenšoties visiem sagādāt patīkamu izklaidēšanos, Preses kopas valde rosīgi rīkojas un labi pārdomā visus tos daudzos sīkumus ,kas nepieciešami, lai veicinātu omulību un jautrību. Ir gādāts par labu deju orķestri, kas spēlēs modernās un arī latviešu dejas, kā sudmaliņas, tūdaliņ u .c. Polonēze sāksies tieši plkst. 8 iecienītā deju skolotāja N. Švānebacha vadībā. Zāle būs atvērta plkst. 7.30, tāpēc rīkotāji laipni atgādina ierasties laikā.

Ceremoniju meistars Juris Dzeguze starpbrīžos gādās par atjautīgiem priekšnesumiem. Boles galdu ar savām palīdzēm pārzinās M. Krone - Balduma. Little Riga cienās ar sava veikala latviskajām delikatesēm, kas Toronto jau plaši pazīstamas.

Par viesu ērtībām sarīkojumā, pārzinot galdiņus, arī šogad rūpēsies Žanis Zentiņš, kam liela pieredze un netrūkst veiksme šo uzdevumu izkārtot.

Stipro dzērienu bufeti vadīs jau agrāk redzētie preses draugi un izpalīgi A. Vuciņš un A. Gribusts ar savām dāmām.

Zāles dekorējumu apsolījuši mākslinieku biedrība Latvis sirsnīgā drauga mākslinieka A. Jaunzema vadībā.

Ballē ieradīsies Amerikas preses ļaudis un solās kukulim līdzi nest savus gara bērnus.

Kā katru gadu, tā arī šogad iznāks interesantais speciālizdevums Preses Pīle Veltas Tomas redakcijā, un mūsu spalvu bruņinieki un illustratori iepriecinās ar intriģējošu humoru par latviešu dzīves norisēm un ar asprātīgām karikatūrām.

Izlozē būs arī cepta pīle ar piedevām, ko dāvina laikraksta Latvija Amerikā apgāds.

Ieejas kartes $ 3.00 no personas, iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst ielā, tel. LE 3-3884, kur pieteicami galdiņi, un balles dienā pie kases.

Preses biedrības valde paskaidro, ka daļa ielūgumu ir izsūtīts, bet nav visu preses draugu adreses, kādēļ ielūgumus var pieprasīt Lotus puķu veikalā.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10.

V BERRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS,
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Māc. Ad. Čops Toronto salaulāja Astru Bārdiņu ar Andri Rozi. Foto A. Jānītis.

Tonija Krūka

KRISTĪGĀ LAULĪBA UN ŠĶIRŠANĀS

Vecās Derības 2. nodaļā 20. pantā mēs lasām: „Tad cilvēks nosauca vārdus visiem lopiem un putniem apakš debess un visiem zvēriem laukā, bet priekš cilvēka neatradās palīgs, kas ap to būtu."

Tālāk, kā mēs zinām, Dievs radīja cilvēkam palīgu — viņa sievu.

Nopietnam zinātniekam grūt noliegt Dieva esmi un varenību, kas stāv ārpus un pāri katram individam un visiem cilvēkiem. Dievs bija sākumā, un Viņa, nevis cilvēka prāts radīja pirmo sabiedrības pakāpi — ģimeni, jo Viņš zināja, ka bez sabiedrības cilvēks būtu nepilnīgs.

Cilvēkam ir nepieciešams palīgs ,kas viņu ne tikai papildina garīgi un fiziski, bet kas kā pavasara saule atdzīvina viņā it kā aizsalušus strautus, viņa sirds visdziļākās jūtas — mīlestību un uzupurēšanās prieku.

Mīlestība uz cilvēku, ar kuru jādalās visos dzīves priekos un bēdās, iegūst citu jēgu un vērtību ar bērnu piedzimšanu.

Kaut ģimenes cilvēki savos klusajos brīžos mēģinātu dziļāk ieskatīties savās dvēselēs un padomāt, cik savādā, neizskaidrojamā veidā no visa lielā pūļa viņi izraudzījuši tieši šo palīgu savai dzīvei un ne citu.

Visvairāk šāda veida jautājumi nāktu par svētību tiem, kas sākuši meklēt vainas un nelaimes savā dzīvesbiedrā, tā atvieglinot ceļu laulības iziršanai, jo visu likstu un nelaimju cēlonis ir egoisms .

Laulība var būt laimīga tikai tad, ja vīrs un sieva no sirds vēl labu viens otram, jūt līdzi, tur savu dzīves draugu kā savu otru „es". Horatijs to izteicis šādiem vārdiem: „dimidium animae meae", — puse no manas dvēseles.

Jo stiprākas ir šīs jūtas abos laulātajos, jo ciešākas ir laulības saites.

Modernais cilvēks bieži vien laulību ieskata zināmā mērā kā rotaļu, kas pēc laika kļūst apnicīga un garlaicīga. Laulību šķiršana vairs nav nekāda kauna lieta, tā kļuvusi tik parasta un ikdienišķa, ka par to vairs nerunā, bet piemin tikai garāmejot.

Lielākā daļa laulību izirst aizraušanās dēļ, kam, tāpat kā viltotai naudai, ir bezgala īss mūžs.

Bieži vien cilvēki meklē savu dzīves palīgu, vadoties ar daudz un dažādiem ārējiem iespaidiem, kā arī bieži vien iedomājoties, ka viņi šo cilvēku mīl. Šāda savstarpēja patikšana, bez iedziļināšanās otra cilvēka raksturā, nezinot viņa pagātni, nepazīstot vidi, kurā viņš vai viņa uzauguši, var būt tikai īslaicīga, bet nekādā ziņā nenoslēdzama ar laulību. Šāda veida laulībai nebūs nekāda dziļāka pamata, solījums pie altāra būs tikai tukša formālitāte, nevis dziļi un sirsnīgi izjusta apņemšanās visam nākamajam dzīves posmam. Tie ir faktori, kas bieži, jo bieži ir pamatā laulību šķiršanai. It sevišķi to gribētos teikt par pāragrajām laulībām, kas šinī zemē būtu vairāk pielīdzināmas zināmai izpriecas bakabel, kur īstā laulības jēga un dzīves stabilitāte ir pilnīgi aizmirstas un atmestas kā nevajadzīgi vecmodīgu mēbeļu gabali.

Tikpat ausīgas un nepārdomātas ir arī šo laulāto atsvešināšanās un šķiršanās.

Primārā būtībā kristīgā laulība ir kā tautas un cilvēces turpinātājs iestādījums. Taču nav jāaizmirst, ka ir daudz cilvēku, kurus daba nav apveltījusi spējām turpināt ģimenes celmu, šādos gadījumos laulības solījums ir tas stingrais balsts, kas palīdz viņiem samierināties ar nenovēršamo un akceptēt dabas negrozāmos likumus.

Ja šolaiku modernā mīlestība ir mazvērtīga, laulība bez dziļāka apsvēruma, lūzums sagaidāms ne tikai ģimenē, vai sabiedrībā ,bet visā tautā.

Tauta, kurai kristīgā laulība un ģimene ir daļa no tās būtības un dzīvotspējas, pastāvēs visos laikmetos.

JĀNIS VILKS — GAVILNIEKS

Uz 60 mūža gadiem 16. janvārī atskatās DV Hamiltonas nodaļas kultūras nozares vadītājs Jānis Vilks. Viņš dzimis 1903. g. Mangaļu pag. Sildedžos, beidzis Rīgas pils. I vidusskolu; strādājis Valsts zemes bankas Rīgas un Rēzeknes nodaļās. Vēlāk Mangaļu pag. Skaustnieku mājas saimnieks. Bijis Rīgas un Rēzeknes apriņķu aizsargu pulkos.

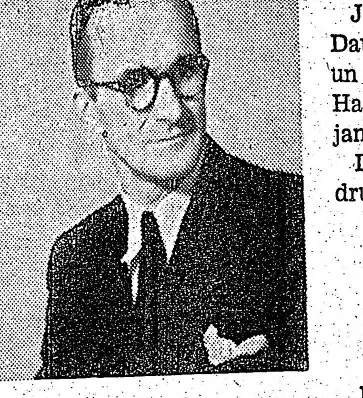

Jubilārs sevišķi iemīlējis teātra un koŗu dziedāšanas mākslu. Latvijā piedalījies Ziemeļblāzmas un Latgales teātrī. Viņš sastopams arī Hamiltonas latviešu teātra saimē un pašreiz darbojas DV Toronto teātra kopā. Līdztekus teātrim Jānis Vilks daudz laika un sajūsmas ziedojis latviešu koru veidošanā. Jau 1923. g. viņš dziedājis nelaika komponista J. Cīruļa vadītajā Latgales nacionālās jaunatnes savienības korī, kā arī Reitera korī. 1929. g. viņš kopā ar rakstnieku Antonu Rupaini nodibinājis Latgales Tautas pils kori. Piedalījies visos latviešu vispārējos dziesmu svētkos brīvajā Latvijā.

1944. g. izceļojis uz Zviedriju, kur darbojies kā koŗa diriģents un ērģelnieks. 1949. g. pārcēlies uz Edmontonu, kur vadījis biedrības Imanta dubultkvartetu. Ir viens no DV Albertas nodaļas dibinātājiem. Vēlāk par dzīvesvietu izraudzījis Hamiltonu, kur dzied Viestura korī, Hamiltonas latviešu biedrības jauktajā korī, kā arī aktīvi piedalās vietējo sarīkojumos.

Viņa brāli Robertu, Studentu padomes priekšsēdi 1941. g. 14. jūnijā boļševiki aizveda uz Sibiriju, kur miris. Otru brāli Gustavu zviedru valdība izdeva Padomju Savienībai.

Par spīti smagajiem pārdzīvojumiem Vilks nepārtraukti piedalās latviešu sabiedriskajā un mākslas dzīvē. Ar nerimstošo un spraigo garu J.V. ir neaizstājams latviskā gara možuma paudējs un kultūras pasākumu ierosinātājs.

J. Vilku sumināš Hamiltonas Daugavas Vanagi, koŗi, teātris un draugi viņa dzimšanas dienā Hamiltonas latviešu namā 16. janvārī.

Daudz baltu dieniņu, tautas druvā strādājot! S.

OFICIĀLS PAZIŅOJUMS

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas valde sasauc biedru pilnsapulci 1963. gadā 27. janvārī plkst. 1.30 p. p. savā namā 123 Huron St., Toronto. Kvoruma nesanākšanas gadījumā pilnsapulce būs tiesīga lemt plkst. 2 p. p. pie katra ieradušos biedru skaita.

Darba kārtībā:

1. Sapulces vadības vēlēšanas.
2. Iepriekšējās pilnsapulces protokola pieņemšana.
3. Valdes ziņojumi.
4. Vanadžu kopas ziņojums.
5. Sporta kopas ziņojums.
6. Revīzijas komisijas ziņojums.
7. Debates un ziņojumu pieņemšana.
8. Kopīgā nama lieta.
9. Jaunas valdes vēlēšanas.
10. Priekšnieka un pr. vietnieka vēlēšanas.
11. Revīzijas komisijas vēlēšanas.
12. Delegātu vēlēšanas.
13. Budžets 1963. gadam.
14. Dažādi jautājumi un ierosinājumi

TORONTO

● Svētdien, 13. janvārī, plkst. 4 p. p. DV namā 123 Huron ielā inž. - ķīm. J. Kozuļa referāts „Pasaules iedzīvotāji un pārtikas problēmas". Korreferents Dr. P. Cakuls. Paredzētas arī debates. Visi laipni ielūgti.

● Latviešu virsnieku apvienība un DV Toronto nodaļa 20. janvārī plkst. 5 p. p. DV namā 123 Huron ielā rīko Leģionāru izdošanas atceres vakaru. Par toreizējiem traģiskajiem notikumiem referēs aculiecinieks atv. virslt. V. Krūmiņš.

Vakara kuplināšanai Anete Bencone un Juris Dzeguze apsolījušies sniegt daiļrunas, L. Līdums pastāstīs savas atmiņas par leģionāru iecienītu dzejnieci, tenors Žanis Zentiņš un baritons Pēteris Geistauts dziedās dziesmas. Pie klavierēm — pianiste Vera Leinvebere.

Pēc oficiālās daļas beigām [illegible] un viesi varēs pakavēties pie tases kafijas.

Visi laipni aicināti.

Rakstnieka Pētera Ērmaņa 70 mūža gadu trimdas Tautas balvai ziedojumu vācēji lūgti savus sarakstus līdz ar saziedoto naudu visdrīzākā laikā atsūtīt atpakaļ.

Tautieši, kas vēl vēlas sirmo rakstnieku iepriecināt, var savu ārtavu nodot sestdien, 12. janvārī, Sv. Andreja baznīcas zālē Rūdolfa Blaumaņa pieminas sarīkojumā.

● Pazīstamais latviešu draugs, rakstnieks un CFRB raidītāja politiskais komentātors J. Collingwood Reads kritot nopietni ievainots un patlaban ārstējas Toronto General slimnīcā.

Iekšējas asiņošanas dēļ viņa stāvokli uzskatīja par kritisku, bet, redakcijai slēdzot, tas uzlabojās. Slimnīcas vadība mūs informē, ka Reada stāvoklis uzskatāms par apmierinošu.

Vēlam drīzu izveseļošanos.

● Pie savas mājas uz slidenas ietves kritot, ievainojumu cietis Latviešu studentu korporāciju kopas Toronto seniors inž. K. Šlesers. Viņš ievietots Doktors hospitālī. Inž. K. Šlesers cer atstāt slimnīcu apm. desmit dienu laikā.

● Sestdien, 12. janvārī, Toronto mākslas galerijā Dundas ielā atklāj Ontario architektu apvienības izstādi. Tajā būs redzami architektu plāni Toronto izbūvei ap 2.000 gadu. Daudzos no tiem iestrādātas pārdrošas idejas celtņu ārējā izveidojumā un novietošanā. Katrā ziņā nākotnes ēku plānošanā atmestas konvencionālās vai tagad par modernām atzītās formas.

Izstādē būs redzami architektu plāni ne vien milzu biroju celtnēm, bet arī veco ļaužu mītnēm, arī tagadējo celtņu ne pārāk revolucionāriem veidojumiem. Arī pēdējos iestrādātas jaunas, interesantas un praktiskas idejas.

● Pagājušā otrdienā Toronto pilsētas valdes namā svinīgā ceremonijā amatā stājās jaunais Toronto pilsētas galva D. Sammervills.

Uzņemoties amata pienākumus, pilsētas galva izteica savus nodomus pilsētas tālākai uzplaukuma sekmēšanai.

Jāatzīmē, ka D. Sammervills solījās būt vienmēr cieša saskarē ar Toronto preses pārstāvjiem, šādā veidā dodot iespēju uzklausīt laikrakstu lasītāju izteiktās domas un ierosinājumus.

● Š. g. 8. janvārī ap pusnakti kāds jaundaris, mēģināja ielauzties A. Eglīša radio veikalā Roncesvalles ielā. Saimniece, sadzirdējusi troksni, piezvanīja policijai, kas ielaužētāju arestēja, pirms tas paguva kaut ko paņemt un aizbēgt.

TLB Sestdienas skolas eglītes vakarā audzēkni iepriecināja vecākus ar Kaķīša dzirnaviņu uzvedumu. Foto JAK

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

12. janvārī R. Blaumaņa 100. dzimšanas dienas atceres vakars Sv. Andreja baznīcas telpās. Rīko DV un Preses kopa.
12. janvārī — Toronto latv. mednieku un makšķernieku kluba balle Columbus zālē.
13. janvārī — plkst. 4 p.p. DV namā 123 Huron ielā Inž. ķīm. J. Kozuļa referāts: Pasaules iedzīvotāji un pārtikas problēmas. korref. Dr. P. Cakuls.
15. janvārī — plkst. 8 vak. Sv. Andreja b. zālē TLTA popul. - zinātn. lekc. un diskus. cikls „Komūnistu ekspansija". Lektors J. Niedra.
19. janvārī 1963. g. — Viestura koŗa gadskārtējais koncerts.
20 janvārī — plkst. 5 p.p. DV namā 123 Huron ielā leģionāru izdošanas pieminas diena. Referēs aculiecinieks atv. vltn. V. Krūmiņš. Pēc referāta Ilzes Kalnāres darbi.
26. janvārī — Kolumbus zālē Preses balle.
26. janvārī Sv. Andreja baznīcas sarīk. telpās Draudzīgā aicinājuma atcere. TLTA sestdienas
27. janvārī — TLB pilnsapulce plkst. 7.30 vakarā Ungāru namā, 245 College St. ģimnazija.
2. febr. DV karnevāls [illegible]
5. februārī — plkst. 8 vak. Sv. Andreja b. zālē TLTA popul. - zinātn. lekc. un diskus. cikls „Šodienas mūzika skaņražu un klausītāju skatījumā. Lektors prof. T. Ķeniņš.
7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
9. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
10. februārī — Elza Ziverte un Alfreds Strombergs mūzicēs Hart House zālē.
13. februārī — Komp. J. Cīruļa piemiņas koncerts Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē pl. 7,30 vakarā.
15. febr. Mākslinieku karnevāls Columbus zālē, Toronto.
17. februārī — Sv. Andreja baznīcā plkst. 7 vakarā Garīgs koncerts.
23. februārī — TL Katoļu apvienības balle plkst. 7.30 vakarā Columbus zālē.
2. martā — TLB slēgta kostīmu balle: „Uz plika āķa" plkst. 7,30 vakarā, 245 College St., Ungāru namā.
14. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
15. martā — Studentu kopas masku balle „Nakts latīņu kvartālā" Regency Towers viesnīcā.
17. martā — Viestura koŗa koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.
23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.
7. aprīlī — Paulas Brīvkalnes koncerts Unitāriešu b-cas auditorijā St. Clair Ave.
27. aprīlī — Sv. Andreja baznīcā I ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.
27. aprīlī — TL Katoļu apvienības sarīkojums ar priekšnesumiem plkst. 7.30 vakarā Lansdowne Assembly Hall.
30. martā — TLB rīko teātŗa izrādi.
5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.
11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.
19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.
20. janvārī plkst. 5 p. p. Latviešu namā Dr. V.Jurjāna referāts „Daži psīchisko slimību cēloņi".
2. februārī — apvienotā vīru koŗa Viesturs koncerts Barton St. E.
10. februārī plkst. 5.00 Latviešu namā inž. G. Liepiņa referāts „Kas ir atomiskie nokrišņi un kā no tiem izsargāties.
16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.
30. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

SV. KATARĪNES

23. martā — koŗa „Kokle" rīkotais koncerts - balle Atlanta Hotel, Geneva St.

Ar šo paziņoju, ka izstājos no mākslinieku biedrības „Latvis".
KLMA biedrs dibinātājs PĒTERIS KĀRKLIŅŠ.

IEROSINĀJUMI 1963. ...
KULTŪRAS DIENU R...

Sūtiet naudu uz U. S. S. R.
Vienīgi GRAMERCY dod Jums pilnu garantiju.
● Mēs esam licenzēti banku un apdrošināšanas departamentā un nodrošināti (bonded) ar $ 20.000.00.
● Ātrākā piegāde — apmēram 10—14 dienās.
● Pilna samaksa — nekādi atvilkumi.
● Parakstītas kvītis. Vienīgi mēs dodam parakstītas kvītis uz visiem pārvedumiem.
Tarifs: 9 rubļi par $ 10.-. Komisija līdz 35.- — $ 3.50, pāri par 35.- — 10%.
Speciālisti kopš 1947. g.
GRAMERCY DEPT. A.
744 Broad St. Suite 925
Newark, New Jersey.
Saiņu nodaļa:
118 E. 28th St., Suite 906
New York 16, N. Y.
N. Y. telef. MU 9-0598.

Dzīve Savienotās Valstīs

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC
TORONTO, PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

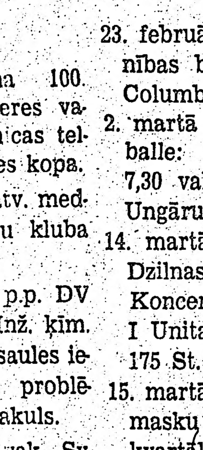

…ojumu kalendārs

23. februārī — TL Katoļu apvienības balle plkst. 7.30 vakarā Columbus zālē.
2. martā — TLB slēgta kostīmu balle: „Uz plika āķa" plkst. 7,30 vakarā, 245 College St., Ungāru namā.
14. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
15. martā — Studentu kopas masku balle „Nakts latīņu kvartālā" Regency Towers viesnīcā.
17. martā — Viestura koŗa koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.
23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.
7. aprīlī — Paulas Brīvkalnes koncerts Unitāriešu b-cas auditorijā St. Clair Ave.
27. aprīlī — Sv. Andreja baznīcā I ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.
27. aprīlī — TL Katoļu apvienības sarīkojums ar priekšnesumiem plkst. 7.30 vakarā Lansdowne Assembly Hall.
30. martā — TLB rīko teātŗa izrādi.
5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.
11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.
19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.
20. janvārī plkst. 5 p. p. Latviešu namā Dr. V. Jurjāna referāts „Daži psichisko slimību cēloņi".
2. februārī — apvienotā vīru koŗa Viesturs koncerts Barton St. E.
10. februārī plkst. 5.00 Latviešu namā inž. G. Liepiņa referāts „Kas ir atomiskie nokrišņi un kā no tiem izsargāties.
16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.
30. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

SV. KATARĪNES

23. martā — koŗa „Kokle" rīkotais koncerts - balle Atlanta Hotel, Geneva St.

…noju, ka izstājos no mākslinieku …vis".
…dibinātājs PĒTERIS KĀRKLIŅŠ.

IEROSINĀJUMI 1963. GADA KULTŪRAS DIENU RĪKOŠANAI

Amerikas Latviešu Apvienības Kultūras birojs aicina ASV latviešu organizācijas, draudzes, skolas un kultūrālās pašdarbības kopas šīs ziemes darbības sezonā sevišķu uzmanību veltīt 1963. gada Kultūras dienām, kas tāpat kā iepriekšējos gados rīkojamas janvāŗa, februāŗa un marta mēnešos, ar kopēju centrālo sarīkojumu vai apspriedi ievadījumā un atsevišķu organizāciju, skolu u. c. sarīkojumiem, izstādēm, koncertiem pēc tam.

Kultūras dienu saturā ALA's Kultūras birojs šogad ierosina īpaši ietvert sekojošo:

⊕ Joprojām izcilākajā vietā liekami latviešu skolu un audzināšanas jautājumi. Latviešu papildskolas, blakus pašu vecāku rīcībai, ir visnozīmīgākie un ne ar ko citu neaizstājami iestādījumi paaudžu kontinuitātes uzturēšanā. Līdz ar to mūsu latviešu skolām pienākas visas latviešu sabiedrības vēl lielāks morālais un materiālais atbalsts kā līdz šim.

Sevišķi Draudzīgā aicinājuma dienā visu latviešu skati brīvajā pasaulē pievērsīsies latviešu skolai. Šogad svarīgi panākt, lai:

⊕ Ar nākamo mācības gadu iespējami visi latviešu bērni tiktu latviešu skolās arī sūtīti. Vecākiem jāzina, ka tā bērnus visdrošāk saglabājam arī ģimenei. Tāpat ļoti svarīgi zināt, ka prasme latviski lasīt un rakstīt mūsu papildskolu audzēkņus izvirza vietējās skolās par labākiem angļu valodā.

⊕ Vēl tālāk izveidotos latviešu papildskolu tīkls — radot skolas arī samērā mazos latviešu centros, iekārtojot bērnu dārzus, uzsākot vidusskolēnu mācības. Ja latviešu skola nav aizsniedzama, bērniem iekārtojama latviešu valodas un citu priekšmetu mājmācība.

⊕ Izveidotos Latviešu kultūras semināra klātienes nodaļas. Seminārs darbojas kā augstākā mācības iestāde (skat. semināra prospektu) ar mācību programmu pāri par papildskolu līmeni un sakarā ar pieteikušos studentu skaitu šogad sniedz latviešu valodas un latviešu literātūras I kursus (klātienes-neklātienes) un Latvijas vēstures II kursu (neklātienes). Jaunieši mudināmi seminārā mācīties. Šī gada otrais semestris sāksies 15. februārī.

⊕ Visu audzināšanas iespēju aktivizēšanai un izkārtojumu koordinācijai iedzīvinātu ALA's 10. kongresa lēmumu, izveidot Audzināšanas padomes vietās, kur to vēl nav.

☆

Radikāls pagrieziens šogad jāpanāk Kultūras Fonda līdzekļu pieaugumam. Kaut arī tautiešu atsaucība ar katru gadu cēlusies, KF līdzekļu kopsumma joprojām vēl nav tāda, kas atbilstu ASV latviešu skaitam un materiālām iespējām. Summa, ko esam KF devuši tā pirmajos desmit gados ($55.00,-) varētu viegli būt viena gada deva, ja mēs visi to vēlētos. Lielāki līdzekļi latviešu kultūras dzīvei pavērs jaunu, daudz lielāku rosmi un vērienu.

Viena no vēl vairāk aktivizējamām līdzekļu celšanas iespējām ir vietējo darbinieku mudinājumi ziedotājiem. Būsim šinī virzienā jo rosīgi šogad!

☆

Sniegsim Kultūras dienās tikai augstas kvalitātes sarīkojumus latviešu labāko tradiciju garā. Šie sarīkojumi parasti ir viskuplāk apmeklēti. Meklēsim sarīkojumiem arī jaunas iespējas un veidus. Šīs ziemas posmā un nākamajā gadā citu vidū ieteicams rīkot Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņai un Rūdolfa Blaumaņa (dzim. 1863. gada janvārī) un prof. Jāzepa Vītola (dzim. 1863. gada jūlijā) 100. dzimšanas dienām veltītus sarīkojumus ar īsiem referātiem, priekšnesumiem, darbu skatēm u. c. Piemērotus referentus palīdzēs sagādāt arī Kultūras biroja Lektoru centrs. Materiāli par J. Jaunsudrabiņu sniegti ALA's Kultūras biroja biļetena 7. burtnīcā, bet nākamās būs veltītas R. Blaumanim un prof. J. Vītolam.

☆

Aktīvāk izplatāms ALA's Kultūras biroja biļetens. Ar savu vērtīgo un plašo saturu tas izveidojies par īpatu, nepieciešamu izdevumu, ko ieteicam katram latvietim, kam tuva latviešu kultūras dzīve. Turpmāk izdevumu paredzēts vēl vairāk paplašināt, grozot arī nosaukumu. Izdevuma visai zemā maksa dod iespēju to abonēt kā katram aktīvam kultūras darbiniekam pašam, tā piedāvāt citiem.

Kultūras dienas izveidojušās par vienu no skaistākajām latviešu dzīves tradicijām brīvajā pasaulē. Gādāsim, lai arī šogad tās sniegtu jaunas, padziļinātas ierosmes latviskā gara dzīves tālākai kopšanai.

Dr. P. Norvilis,
Amerikas Latviešu Apvienības Kultūras biroja vadītājs.

Sūtiet naudu uz U. S. S. R.
Vienīgi GRAMERCY dod Jums pilnu garantiju.
⊕ Mēs esam licenzēti banku un apdrošināšanas departamentā un nodrošināti (bonded) ar $ 20.000.00.
⊕ Ātrākā piegāde — apmēram 10—14 dienās.
⊕ Pilna samaksa — nekādi atvilkumi.
⊕ Parakstītas kvītis.
Vienīgi mēs dodam parakstītas kvītis uz visiem pārvedumiem.
Tarifs: 9 rubļi par $ 10.-. Komisija līdz 35.- — $ 3.50, pāri par 35.- — 10%.
Speciālisti kopš 1947. g.
GRAMERCY DEPT. A.
744 Broad St. Suite 925
Newark, New Jersey.
Saiņu nodaļa:
118 E. 28th St., Suite 906
New York 16, N. Y.
N. Y. telef. MU 9-0598.

ALA's NĀKAMAIS KONGRESS

ALA's 12. gadskārtējais kongress notiks 26., 27. un 28. aprīlī Ņujorkā. Kongresa telpas paredzētas pilsētas centrā, Barbizon Plaza viesnīcā, 106 Central Park South, pie 6. avenijas. Šeit paredzētas arī telpas Kultūras fonda gleznu izstādei 9 dienām. Te varētu notikt arī daži blakus sarīkojumi. Gleznu izstādē ieeja pret katalogiem.

Bankets ar kongresa balli viesnīcā Pierre, kas arī ir pie Centrālā parka. Bankets sāksies 27. aprīļa vakarā, plkst. 7.00, līdz plkst. 8,30. Tam sekos koncerts, apmēram pusstundu, pēc tam balle. Banketā ieeja delegātiem brīva, pārējiem 10 dolaru. Ieeja koncertā un ballē 3 dolari, ieskaitot galdiņu.

Kongresu rīko Ņujorkas latviešu organizācijas ar ŅLOP priekšsēdi K. Stankevicu un sekretāru L. Rumaku. Kongresa un banketa telpas ir labākās Ņujorkas viesnīcās. Rīkotāji izsūta viesnīcas Barbizon Plaza attēlu visām organizācijām, kur kartes otrā pusē ir viesnīcas adrese ar istabu cenām.

Spriežot pēc pārrunām ŅLOP pilnsapulcē, kongresam jābūt lielākās latviešu kolonijas cienīgam. Rīkotāji sagaida, ka kongresā piedalīsies vismaz 100 organizāciju delegāti, kā arī viesi no citurienes un it sevišķi Ņujorkas latvieši. Lai dotu iespēju piedalīties arī jaunatnei, kongresa un balles ieejas maksa noteikta tikai 3 dolari, kas pēc Ņujorkas cenām ir ļoti mērena.

Gleznu izstādē aicināti piedalīties latviešu mākslinieki visā pasaulē. Šo izstādi populārizēt solījusi arī viesnīca, tā ka paredzama amerikāņu skatītāju ierašanās.

Pēc iepriekšējo gadu vērojumiem kongresā piedalās apmēram 100 delegātu, pārstāvot mazliet mazāk kā divi trešdaļas no visām ALA's organizācijām. Ir tomēr draudzes, atsevišķas DV apvienības un organizācijas, kas nav ALA's locekles. Pat no daudzajām Ņujorkas organizācijām kongresos piedalās tikai 5—6, kam gan jāpieskaita organizācijas visu ASV mērogā, kur ņujorkieši dod savus delegātus, arī apmēram tikpat. Vai bez Ņujorkas latviešu draudzēm, DV apvienības un Nacionālā centra neviena cita organizācija negrib vai nevar kongresos piedalīties? Vērojot Ņujorkas latviešu organizāciju sarakstus, redzams, ka daudzas no šīm organizācijām neietelp Amerikas latviešu apvienībā.

Ņujorkas latviešu biedrība vienmēr bijusi atsevišķu ceļu gājēja, bet vai nebūtu laiks arī tai iestāties, vēl jo vairāk tāpēc, ka tā ir viena no aktīvākajām Ņujorkas organizācijām? Kāpēc stāv malā latviešu agronomu, architektu, inženieru un līdzīgas biedrības? ALA'ā nav arī Latviešu sporta biedrības. Kāpēc piedalās tikai dažas studentu un jaunatnes organizācijas? Latviešu organizācijas ir arī citās Ņujorkas valsts pilsētās. Kongresos nav bijušas pārstāvētas ne Ročestra, Albānija, Bafalo, ne Sirakūzas, Pokipsija, ne Niagara. Laiks piedalīties arī mazāko latviešu koloniju organizācijām ALA's darbībā, sūtot pārstāvjus uz kongresu vai iestājoties ALA'ā, ja vēl tas nebūtu darīts.

Amerikas latviešu apvienības uzdevums ir veicināt latviešu centienus demokratiskās un neatkarīgās Latvijas republikas atjaunošanai, sadarbojoties ar ASV valdību. Tās uzdevums ir veicināt latviešu kultūras uzplaukumu, aizstāvēt latviešu tiesības, sniegt iespējamo atbalstu latviešiem, apvienojot ASV dzīvojošos latviešus. Ikviens latviešu organizāciju biedrs, draudzes loceklis vai atsevišķs latvietis var pielikt savu roku šo mērķu sekmēšanai kā ar darbiem, tā atbalstot ar biedru maksu 1 dolaru gadā vai ziedojot Kultūras fondam ikgadējā ziedojumu vākšanā, kas sāksies janvāŗa beigās.

V. Irbe

DETROITA

⊕ Bargais sals Vecgada vakarā nebija kavējis lielu pulku Detroitas latviešu sagaidīt Jauno gadu DV sarīkojumā. Spēlēja laba deju kapella un cītīgi dejoja kā jaunie, tā vecie. Par dažādažādajiem uzkožamajiem rūpējās vanadžu pr-ce A. Lenša ar savām čaklajām palīdzēm. Laimestus japāņu loterijai bija ziedojuši I. Lūkina, F. Svinte un V. Lenšs. Laiks jaunajā gadā joņoja tik ātri, ka pēdējie viesi auto metropoles ielās izklīda tikai vēlā rīta stundā.

⊕ Jauku eglītes vakaru sezonas nobeigumā bija sarīkojušas Daugavas vanadzes 5. janvārī Līgotņu savrupmājā. Mājas saimnieks A. Līgotnis ievadījumā aicināja atcerēties Ziemassvētku - Zvaigznes dienas laiku kā smagu, bet leģendāru cīņu laiku, ko pieminēja arī DV pr-ks V. Lenšs, pateikdamies vanadzēm par pūlēm vakara sarīkošanā. Bija arī dāvanas kā mazajiem, tā lielajiem. Gaumīgi iekārtotajā telpā vanadzes ar ģimenēm un viesi dziesmās un pārrunās kavējās daudzas jaukas stundas.

⊕ Pēc nedaudz vairāk kā gada „atpūtas" par Detroitas Daugavas vanadžu priekšnieci atkal ievēlēja Veltu Līgotni, kuŗa tikai 1961. g. novembrī pēc 9 gadu nepārtraukta darba priekšnieces amatā šo nastu uzvēla A. Lenšas pleciem. Daudzo citu darbu dēļ pēdējā priekšnieces darbu atkal spiesta atstāt, un neaizstājamo vanadžu darbu uzņēmusies vadīt viņas priekšgājēja, gan ar noruņu, ka viņas tuvākās palīdzes būs A. Bērziņa, R. Lielkāja un H. Pareiza.

P. Z

OKLANDE (Kal.)

⊕ Oklandes ev. - lut. latviešu draudzes dāmu komiteja Zvaigznes dienā, 6. janvārī, mācītāja mājā bija sarīkojusi draudzes darbinieku tradicionālo sanāksmi pie eglītes, lai vēlreiz kavētos Ziemassvētku pārdzīvojumā un līdz ar Gudrajiem no Austrumzemes garā aizstaigātu pie Jēzus Bērna silītes Betlemē.

Pēc māc. G. Kņess - Kņezinska svētbrīža bija priekšnesumi un savstarpēja apdāvināšanās. Pie kopīgā azaida pārrunās skāra turpmāk veicamos draudzes darbus.

DARBĪGS MŪŽS

Kurzemes lauksaimniecības celmlauzis agronoms Fricis Grava 20. janvārī atskatās uz 75 mūža gadiem.

Dzimis 1888. g. 20. janvārī, Liepājas apriņķa Bārtas pag. „Bikšos." Pašmācības ceļā gatavojies ģimnazijas abitūrijai. Iesaukts I pasaules kaŗā; katru brīvo brīdi viņš izmantojis mācībām. 1917.g. F. Grava iestājies Vladimira kaŗa skolā Pēterpilī. 1921. g. beidzis Pēterpils lauksaimniecības akadēmijas pilnu kursu ar mācīta agronoma gradu. 1926. g. F. Grava beidz arī Latvijas universitātes lauksaimniecības fakultāti. Pēc Lauksaimniecības akadēmijas beigšanas F. Grava 1921. g. beigās atgriezās Latvijā, kur Liepājas apriņķī viņš 2 gadi darbojās par apriņķa agronomu.

Tā kā Grava ir ne vien agronoms, bet arī paidagogs, tad Kuldīgas apriņķa valde 1923. g. viņu aicina noorganizēt un vadīt Kuldīgas - Padures 2 gadīgo lauksaimniecības skolu, kuŗu viņš vada līdz 1927. g., dzīvi piedalīdamies arī sabiedriskā darbā, gan kā vietējās lauksaimnieku biedrības dibinātājs un priekšnieks, gan kā „Kuldīgas Vēstneša" redaktors. F. Gravu ieceļ par jaundibinātās Kazdangas Valsts lauksaimniecības vidusskolas direktoru.

Savu grūti izveidoto skolu ar tās lielo farmu F. Grava vadīja no 1930.—1944. g.

F. Grava daudz rakstījis presē. Viņš sarakstījis arī grāmatu „Mājlopu audzēšanas mācība," kuŗu lietoja lauksaimniecības skolās.

Par nopelniem Latvijas labā apbalvots ar Trīszvaigžņu ordeni (4. šķ.), Aizsarga nopelnu krustu u. c. atzinības zīmēm.

1944. g. oktobrī, kaŗa darbības dēļ, F. Grava spiests atstāt savu iemīļoto darbu skolā un ar ģimeni dodas trimdā. Flensburgā viņš organizē latviešu ģimnaziju. Vēlāk viņš 4 gadus strādā par skolotāju Grēvenes latviešu ģimnazijā.

1949. g. oktobrī Grava kopā ar ģimeni izceļo uz Ņujorku, kur strādā smagu fizisku darbu. Šī zeme viņam nav nesusi laimi. Viņa vienīgais dēls Viktors, būdams ASV armijā, gāja bojā kādā auto katastrofā, bet sieva pēc pārdzīvotā nopietni saslima. Arī viņam pašam izdarīta visai smaga operācija.

Zem šīs smagās dzīves nastas F. Grava jūtas visai saguris un nav spējīgs strādāt, bet pārtiek no pensijas, ko viņam pēc dēla nāves piešķīrušas Amerikas Savienotās Valstis.

Savā gaŗajā mūžā uzkrātās atziņas un novērojumus viņš sakopojis grāmatā „Laiki un politika"; tās daļa 1961. gadā iespiesta laikrakstā „Latvija Amerikā."

F. Grava ir korporācijas „Patria" filistrs.

J. Dreimanis.

GRAND RAPIDI (Mič.)

Grand Rapidu latviešu biedrības valde un dāmu komiteja Vecgada vakarā bija aicinājusi tautiešus būt kopā Veterānu kluba telpās. Šim aicinājumam bija atsaukušies neparasti daudz tautiešu, tā ka diezgan plašās telpas gandrīz bija par šaurām, taču netrūka omulības un jautrības. Ikviens ar patiku konstatēja, ka pašu māju deju orķestris jūtami progresējis, nākuši klāt arī jauni instrumenti. Tuvojoties jaunajam gadam, K. Tālbergs skandēja paša sacerētu dzejoli, un tieši gadu mijā klātesošos sveica Latviešu biedrības priekšnieks agr. A. Meiers, novēlot ikvienam veselību un panākumus nākotnē. Viņš izteica cerību, ka nākošo Jaungadu varēšot sagaidīt jaunajā biedrības namā, sevišķus pateicības vārdus veltījot LKSA „Dzintars" Grand Rapidu kopai, kas rādījusi labu piemēru, gādājot līdzekļus nama celšanai.

Sarīkojumā darbojās dažāda veida izlozes, no kuŗām atlikums kopā ar citiem ienākumiem būs diezgan prāvs.

V. Z.

Miklas atrisinājums. Iepriekšējā numurā publicētais B. Savicka uzņēmums ir Niagaras tūristu skatu tornis ziemā. Lai minēšanu sarežģītu, bildi ar nolūku pagājušajā reizē ievietojām aplamā — apgrieztā veidā.

ŅUJORKA

⊕ Pēc dievkalpojuma 6. janvārī Bronksas Sv. Toma baznīcas apakšējā zālē Andris Kadeģis rādīja filmu par Rīgu. Filma uzņemta, kad viņš tur bija kā tūrists. Iespaidi aprakstīti grāmatā Rīga - retour. Redzama Rīgas ikdienas dzīve, arī nepievilcīgie skati. Cilvēki ielās gan svētku, gan novalkātās drēbēs. Rāda Iekš- un Ārrīgu, Daugavmalu, staciju, tiltus, tirgu un atsevišķas mājas. Klausītāji referentu varēja izjautāt par Rīgu un saņemt atbildes.

⊕ Ņujorkas latviešu biedrības pilnsapulcē 5. janvārī piedalījās ap 100 dalībnieku. No pārskatiem redzams, ka biedrības kapitāls gada laikā pieaudzis par 1500 dolariem, bet biedru skaits par 5 personām. Latviešu biedrības stipendiju piesprieda studentam Sermoliņam no Ričmod Hillas; viņa tēvs miris, bet māte ir Ņujorkas latviešu biedrības biedre. Tā ir Jāņa Lorberga neatmaksājama stipendija 200 dolaru apmērā.

Par biedrības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo A. Homiču, par vietnieku R. Turku, par sekretāru J. Straumi, kasieri — Antoniju Restbergu. Kontrolieŗi: J Baumanis, J. Peržinskis, Ch. Lācis, kārtībn. Ch. Kruze, mantz. Z. Butts, bibliotēkas pārzine A. Millere, palīdze Fr. Zbitkovska. Svētku rīcības komitejā: Fr. Liepiņš, H. Glinke, A. Cibere, V. Levicka, R. Rasmanis, Vītoliņa un M. Millere. Nama fonda pārzinis R. Egle.

⊕ Ņujorkas viesnīcas labdarības nolūkos izlozēja Ņujorkas slimnīcu ārstu starpā 1 nedēļu atvaļinājuma uzturēšanos kādā no lepnākajām Ņujorkas viesnīcām divām personām. Uzturēšanos viesnīcā Waldorf Astoria laimēja latviešu ārste Kazaine no Steiten Ailendas. Savu atvaļinājumu viņa sāka 16. janvārī. Viņa nodomājusi apmeklēt Ņujorkas operas, baletu un dziesmu spēļu uzvedumus, ko darba steigā nav varējusi paspēt.

⊕ Sestdien, 5. janvāŗa vakarā, plkst. 7,30 uz 7. raidāmceļa vienas stundas televīzijas raidījumā, drāmas „Pieklājīgi cilvēki" tēlotāju vidū bija arī aktrise ar latvisku vārdu Ilze Tauriņš. Viņa uzstājās kā aktrise - viešņa, tēlojot Jutu Braunu.

⊕ Kultūras dienas Ņujorkā ievadīs 26. janvārī, plkst. 5.30 ar koncertu Carnegie Recital zālē. Piedalīsies dziedātāja Līna Karlsone un pianiste Vera Leinvebere, koncerta programmu veltīs komponista prof. J. Vītola piemiņai. Prof. J. Vītols izaudzinājis ne vien jauno latviešu komponistu saimi, bet arī daļu krievu komponistu. Ņujorkieši darīs visu iespējamo, lai koncerts labi izdotos un lai par to būtu informēti arī amerikāņi.

⊕ Drīzumā sagaidāma Ņujorkas latviešu kreditsabiedrības dibināšana. Ir Ņujorkas DV apvienības 100 atbalstītāju paraksti. Kreditsabiedrības līgai iesniegtos statūtus līga akceptējusi. Bet DV inkorporēta kā aprūpes un bezpeļņas organizācija, kādēļ vajadzīga atsauksme no Ņujorkas valsts Aprūpes departamenta, kam DV statūti nosūtīti. Kad būs saņemta atbilde, varēs ievadīt priekšdarbus kreditsab. biedrības dibināšanai.

⊕ L. Rumaks sagatavojis biezu albumu par Ņujorkas latviešu organizāciju padomes 10 gadu darbību. Albumā sakārtoti uzņēmumi, avīžu izgriezumi, rezolūcijas, organizāciju raksti un pārskati. Mazāk materiālu albumā ir par sākuma gadiem, jo vecos archīvos uzņēmumus un rakstus bijis grūti dabūt.

⊕ Par Ņujorkas latviešu biedrības 70 gadu darbību sastādīts pārskats, ko izdos grāmatā, kas būs dabūjama biedrības 70 gadu darbības atceres svinībās 19. janvārī Stuyvesant Casino telpās. Šais svinībās aicināts ierasties arī sūtnis Dr. A. Spekke.

⊕ Ņujorkas latviešu organizāciju padome uzņēma par biedru Ņujorkas latviešu skautu un gaidu vecāku padomi.

⊕ Ņujorkas latviešu organizāciju padome nolēma atbalstīt ALA's kongresa rīkošanu, no katra padomē pārstāvētā delegāta iemaksājot 10 dolaru. Kopīgais visu Ņujorkas organizāciju delegātu skaits ir apmēram 50. Kā pirmā savu maksājumu pieteica Ņujorkas luterāņu draudze par 3 delegātiem.

I.

ROČESTRA, N. Y.

⊕ Zvaigznes dienas dievkalpojums, kuŗu vadīja māc. T. Zīraks, bija apvienots ar latviešu veco strēlnieku cīņu atceri, kur par šiem mūsu kaŗavīriem runāja rakstnieks un strēlnieku galvenais pārstāvis plkv. - ltn. Edv. Mednis. Viņš raksturoja strēlniekus, kā cīnītājus, ar līdz šim vēl neminētām kauju īpatnībām un epizodiem. Atceri ievadīja vecais strēlnieks Ž. Mitenbergs. Referentu apsveica ziediem un sirsnīgiem aplausiem.

Pianiste S. Stakle kuplināja programmu ar pāris latviešu skaņražu kompozicijām. Sekoja kopīgs cienasts ar dziesmām un pārrunām.

Ročestrā dzīvojošiem strēlniekiem E. Bergmanim, Ž. Mitenbergam un J. Dzenim, sen., šī bija pirmā satikšanās ar savu pārstāvi plkv. E. Medni, un tā aizskanēja sirsnīgā un pacilātā noskaņā, gremdējoties atmiņās par kādreiz kopīgajām cīņu gaitām.

GRAND RAPIDI (Mič.)

⊕ Tieši Jaungada dienā veļu pulkiem Saulstaru sanatorījā Grand Rapidos piepulcējās 82 gadus vecā Marija Krumberga. M. Krumberga bija skrundeniete un Latvijas brīvvalsts laikos saimniekoja savās lauku mājās „Krīvās". Nelaiķi izvadīja no Edžebīnes bēŗu nama 4. janvārī un guldīja zemes klēpī Vūdlavna kapos latviešu nodalījumā.

⊕ Mičiģenas valsts universitāti Lansingā ar bakalaura gradu māsu zinībās beigusi Silvija Zirnīte. Viņa ir izšķīrusies doties laulības ostā un kāzas paredzētas 19. janvārī.

⊕ 68 gadus vecā Zinaida Ogriņa 3. janvārī bija devusies pie savas meitas, kuŗa tai nodevusi 40 dol. dažādu maksājumu kārtošanai. Tās pašas dienas vakarā viņa ar autobusu braukusi uz savu dzīves vietu pie dēla pilsētas rietumos. Autobusa pietura ir tikai divas šķērtsielas no Z. Ogriņas dzīvokļa, un soļojot šo nelielo gabalu, viņa pamanījusi, ka kāds tai seko, un arī kāda auto mašīna. Latviešu māmuļa nevarējusi pat nojaust, kādi ļauni nolūki abiem sekotājiem. Ļaundaris Z. Ogriņai izrāvis rokas somiņu, ielēcis mašīnā, un abi ātrā gaitā aizbraukuši. **V. Z.**

LABĀKIE PĀRTIKAS SAIŅI
UZ VISĀM ZEMĒM
Garantēti sūtījumi.
Pieprasiet cenrāžus.
GRAMERCY
Shipping Co.
118 E. 28th Street,
NEW YORK 16, N. Y.
Tel: MU 9-0598.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

13. janvārī plkst. 9,30 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; plkst. 1 Friportā, Kristus baznīcā, māc. O. Gulbis; plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; plkst. 5.15 Džamaikā Mūsu Pestītāja baznīcā māc. A. Anševics.

20. janvārī plkst. 2 Betlemes baznīcā; plkst. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; plkst. 4 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols.

ČIKAGA

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

13. janvārī plkst. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

AURORA (ILL.)

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

BURLINGAME (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

12. janvārī plkst. 7 vakarā; māc. G. Kness - Knezinska vadībā dievkalpojums.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Santa Rosā, 13. janvārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45. un H ielā.

OKLANDE

Oklandē, Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā. Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Playter raj. atsevišķa dubultķieģeļu 2 5 istabu dzīvokļu māja, ūdens - eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un ķieģeļu garāža. Iemaksa $ 3.500,-, atlikums uz jaunām obligācijām.

DANFORTH - LOGAN: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, moderna apkure, garāža. Pilna cena $ 13.500,-, iemaksa $ 1.000,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

EGLINTON - BATHURST: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, ūdens - eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 15.000,-, iemaksa $ 2.000,-. Atlikums uz vienu atklātu 15-gadīgu obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Latviešu trimdas literatūras nākotne

Gribu šoreiz ierosināt pārdomas par mūsu trimdas literatūras nākotni. Trimda katrā ziņā ir lielāka vai mazāka tautas nelaime. Cilvēki izmesti no savas pierastās dzīves, no jaunradīšanas darba un parasti strādā sev nepiemērotā darba laukā. Viņi savās domās bieži kavējas pie saviem iesāktiem, bet nepabeigtiem darbiem. Psichologs Eduards Baķis pasvītro, ka cilvēki tieši mazāk domā par pabeigtiem nekā par nepabeigtiem darbiem, ko viņš nosaucis par „nepabeigto simfoniju". Bez tam trimdiniekiem grūti iejusties svešā vidē un svešos cilvēkos, sevišķi, ja abu kultūru atšķirība ir pārāk liela. Sevišķi smagi jūtas tie trimdinieki, kas pilnīgi atrauti no citiem tautiešiem, vai arī to ir ļoti maz tuvākā apkārtnē.

Šādu trimdas bezcerības stāvokli spilgti attēlo jau 1913. gadā „Jaunā Dienas Lapā" 90. numurā kāds Šveices trimdinieks, kas raksta šādi:

„Koloniju dzīvei trūkst atbalsta. Nav pamata, kur spēkus smelt. Dzīve, rādās, karājas gaisā. Cilvēki labā skaitā nīkuļo kā atplēsti zari vēl pēc gadiem gaŗas ārzemju dzīves.

Personīgs darbs vien uz ilgāku laiku nedod apmierinājumu. Dabīgi rodas nemiers, rūgtums, nervozitāte. Cilvēki viegli zaudē līdzsvaru."

Vērojot plašākas latviešu kolonijas, var konstatēt, ka aina tomēr nav tik bezcerīga. Izveidojas savas latviešu baznīcas, skolas, uzplaukst lielākā vai mazākā mērā arī latviešu sabiedriski - kultūrālā dzīve. Iznāk arī savi latviešu laikraksti, žurnāli un bagāts grāmatu klāsts. Tomēr vecākā paaudze domās arvien bieži kavējas pie dzimtenes.

Šīs ilgas pēc dzimtenes liek aizmirst visu negātīvo dzimtenē un redzēt to tikai kā kādu svētlaimības salu.

Visumā mūsu trimdas sabiedriski - kultūrālā dzīve vēl uzrāda lielu rosību, lai gan ar tieksmēm uz līmeņa pazemināšanos. Mūsu daiļliterātūras laukā, pavirši vērojot, valda sevišķi liela rosība, jo katru gadu atklātībā parādās liels grāmatu skaits. Lai gan īstenībā tik rožainas šīs lietas nav, tomēr procentuāli trimdinieki vairāk pērk un lasa grāmatas nekā pat brīvās Latvijas laikā, kā to ar skaitļiem parādīja laikraksta „Laiks" redaktors Kārlis Rabacs kādā savā priekšlasījumā Filadelfijā. Patiešām, gandrīz katram latviešu trimdiniekam viņa mājās ir kāds neliels saulains stūrītis, kur pretī mirdz viņa sirsnīgākie draugi — latviskās grāmatas.

Un tomēr, domājot par nākotni, var rasties arī pesimistiskāki uzskati. Latviskā grāmata ir dvēseles veldze galvenā kārtā mūsu vecākajai paaudzei. Bet šīs, tā sakot, pirmās paaudzes rindas ar katru dienu kļūst retākas. Vidējā paaudzē jau trimdas zemes literātūra izvirzās pirmā vietā, un visjaunākā paaudze jau ar zināmām grūtībām piedabūjama pie latviešu grāmatu lasīšanas.

Pievērsīsim savu skatu dažu citu tautu pārdomām šai pašā jautājumā. Tā, piemēram, man bija izdevība vispārējās līnijās iepazīties ar krievu emigrantu domām par šo jautājumu. Šo emigrantu kodols jau dzīvo trimdā vairāk nekā 40 gadu. Tur izskan stipri pesimistiski uzskati. Daži pazīstami krievu dzejnieki pilnīgi apklusuši ne tikai Pad. Savienībā, pēc visa pārdzīvotā revolūcijas laikā. Viņu domas izteic pazīstamā dzejniece Zinaida Gippiuse. Viņa saka, ka katra dzejiska fantazija par pārdzīvoto katrā ziņā būs bālāka par reālo īstenību. Krievija ir mirusi, un vai vispārīgi var kāds dzejnieks rakstīt dzejoli pie savas mirušās mātes vēl siltā ķermeņa? Līdz šim vēl nav radies mākslinieciski kaŗa tēlojums pašā kaŗa laikā, ne arī revolūcijas tēlojums pašas revolūcijas laikā. Tāpēc vienīgais ceļš pievērsties pagātnei.

Rakstnieks M. L. Sloņins paredz emigrantu literatūras beigas, jo emigrantu literātūra vispār nav dzīvot spējīga.

Poļu izcelsmes rakstnieks Chodasevičs arī atzīst zināmu krizi krievu emigrantu literātūrā, bet izskaidro to ar to, ka šī literātūra nav bijusi pietiekami emigrantiska: tai ir gan emigranta pase, bet nav emigranta dvēseles, jo tā nav spējusi attēlot īsto emigrantu dzīves traģismu, bet gan tanī valda mietpilsonības pašapmierinātības gars. Otra nelaime ir tā, ka trimdā trūkst īstu, atsaucīgu lasītāju.

Krievu slavenais dzejnieks Aleksandrs Bloks, kas sākumā dedzīgi nostājās revolūcijas pusē, tomēr neilgi pirms savas nāves teicis, ka Krievija aprijusi viņu kā muļķa cūka savu sivēnu. Varbūt nav ilgi vairs tas laiks, saka Chodasevičs, kad arī emigrantu Krievija aprīs savu literātūru. Bojā eja to sagaida arī trimdā, par kuŗu krievu rakstnieki sapņoja, lai glābtos no bojā ejas.

Runājot par lasītāju neatsaucību, kritiķis Remizovs tomēr pasvītro, ka rakstnieks raksta nevis kādam lasītājam, bet sev pašam. Rakstnieks raksta savu darbu tāpēc, ka viņš citādi nevar: rakstīšanas laikā viņam neeksistē lasītājs.

Rakstnieks Adamovičs saista literātūras krizi ar vispārējo kultūras krizi. Dziļāk ieskatoties Eiropas kultūrā, vērojams personības sabrukums un dominē izmisums.

Chodasevičs gan piezīmē, ka arī izmisumam ir sava vieta literātūrā, jo nevar prasīt no dzejnieka tikai saulainu noskaņojumu, vai no gleznotāja, lai viņš tēlotu tikai labu laiku.

Tas pats Chodasevičs liek lielas cerības uz jaunajiem rakstniekiem, kas jau iepazinušies ar rietumu zemju literātūrām, bet tikai tad, ja viņi paliks uzticīgi savai valodai un nesāks rakstīt trimdas zemes valodā.

Neraugoties uz šiem pesimistiskajiem uzskatiem, faktiski krievu emigrantu literātūras stāvoklis it nebūt nav tik bēdīgs. Atcerēsimies to, ka krievu emigrants Ivans Buņins ieguva pat Nobeļa prēmiju. Arī rakstnieks Nabokovs - Sirins publicējis vairākus ievērojamus darbus ne tikai krievu, bet arī angļu valodā un lasa lekcijas par Rietumeiropas literātūru kādā Rietumpiekrastes universitātē.

Prāgā ilgu laiku pastāvēja krievu emigrantu universitāte. Čechova vārdā dibinātā izdevniecība publicējusi veselu rindu ievērojamu krievu emigrantu darbu. Arvien vēl iznāk vairāki krievu žurnāli un laikraksti.

Arī daudzām citām tautām ievērojami darbi radušies tieši emigrācijā. Tā, piemēram, Dante savu „Dievišķo komēdiju" uzrakstījis savos raibajos tirmdas gados.

Nikolajs Vīksniņš.

(Nobeigums sekos)

NOZĪMĪGS DARBS LATVIJAS BRĪVĪBAS ATKAROŠANĀ

Vecā gada beigās Nacionālā fonda darbinieki varēja atskatīties uz gaŗu un svētīgu darba posmu. Šajā sakarā bija iemesls apciemot Fonda mītni Stokholmā, kur visus šos gadus pēc „nepabeigtā 2. pasaules kaŗa" turpina cīņu dzejnieks Andrejs Eglītis un citi Fonda darbinieki. Jubilejas gadā gan Andrejs Eglītis Fondā darbojas tikai kā techniskais spēks, jo valdes priekšēdis ir Dr. V. Ģinters, ģenērālsekretārs un reizē arī LAK EC informācijas vadītājs ir A. Landsmanis, kasieris inž. P. Lejiņš, padomes priekšsēdis agr. A. Ūdris un valdes locekļi: I. Treimane, V. Kaulēns, N. Zirnis, J. Grīnbergs, St. Boris un redaktors J. Grīns.

Kas sevišķi uzkrīt ieejot Fonda telpās? Tie ir lielie materiālu krājumi plauktos, pie sienām, uz galda, pat saiņos uz grīdas. Tie visi savākti un rūpīgi sakārtoti darbības 15 gados. Tur redzamas kartes, diagrammas, grāmatas, brošūras; tur sakopoti albumos zviedru laikrakstu izgriezumi, kas skar mūsu problēmas. It sevišķi Fonds var lepoties ar filmām, kas stāsta par mūsu okupētās dzimtenes postu un ikdienu. Tur glabājas vesels patiesības materiālu kalns, kas runā tieši un neviltoti par komūnisma verdzību Latvijā un sarkanās varas draudu visā pasaulē. Ne velti krievu aģenti ložņā gar mītnes logiem, kā tas pierādījās pagājušā vasarā.

Ar ko Fonda darbinieki varētu lepoties, atskatoties uz darbības sākuma gadiem? Vispirms ar Aizvesto sarakstiem, kas tagad glabājas kā dārgs bibliografisks retums bibliotēkās un privātos grāmatu krājumos. Ar šo sējumu Latvijas sūtnis Feldmanis savā laikā tika audiencē pie ASV prezidenta Trumena, ar šo grāmatu neskaitāmi latviešu sabiedriskie darbinieki ir varējuši iegūt uzticību pie ārzemju politiķiem.

Bez tam Nacionālais fonds var uzskaitīt šādus izdevumus, kas kļuvuši populāri: A. Šildes The Profits of Slavery, A. Švābes Latvijas vēsture, zviedru valodā. Nozīmīga grāmata bijusi Rīga today, kas sastādīta no materiāliem, kas iegūti zviedru flotes viesošanās laikā Latvijā. Šie paši materiāli izmantoti Imantas apgāda izdotajā grāmatā Rusiade. Sadarbībā ar igauņu Nacionālo fondu ir izdota zviedru, angļu, franču valodās vesela sērija grāmatu, brošūru, rezolūciju un skrejlapu. Nevar aizmirst Fonda līdzdalību ACEN pretkomūnistiskās izstādes sarīkošanā Stokholmā un citur Zviedrijā. Patiesībā Fonda darbinieki, kopā ar igauņu Nacionālo fondu, šīs izstādes organizēja, iekārtoja un guva arī labus panākumus.

Šajās dienās Fonds var lepoties ar iespaidīgu izdevumu — J. Mazulāna grāmatu angļu valodā — Pa Ļeņina gaišo ceļu. Ka šis „gaišais ceļš" liekams pēdiņās, par to dzīvas liecības dod grāmatā ievietotie foto attēli par kolchozu postā iedzītiem, citkārt bagātajiem Latvijas laukiem. Redzot badā panīkušos lopus, neatjaunotās ēkas, sniegā pamestās mājas un katastrofālo neražu, pārņem drausmīga sajūta. Sakārtotājs pelna atzinību par lietpratīgo attēlu izvēli un sagrupējumu. Lai izdevējiem salonkomūnisti nevarētu pārmest „propagandu," tad šis posts ar dažiem attēliem un karikatūrām ir parādīts ar pašu komūnistisko izdevumu materiāliem. Izdevums maksā 15 zviedru kronas, citās zemēs pēc kursa.

Atzīmējot Fonda darbību nevar noklusēt, ka tas devis informāciju un apgādājis ar materiāliem zviedru presi. Visos nopietnajos un aktuālajos gadījumos Fonda darbiniekiem ir izdevies sniegt informāciju arī Zviedrijas radiofona un televīzijas raidījumiem. Jāzina, ka šīs iestādes ir valsts uzņēmumi, un Zviedrijas valdība ne labprāt grib kaitināt stipro austrumu kaimiņu. Tādēļ šie raidījumi ir jo sevišķi novērtējami.

Nacionālais fonds atbalsta arī kultūru. Kas šajā nozarē darīts? Izrādās, ka jau sen, kad vēl bijis dzīvs Teodors Reiters, Fonds ir izdevis Reitera koŗa skaņu plates zem firmas nosaukuma Kupol. Tāpat ir pārskaņotas Reitera Rīgas koŗa dziesmas pēc matricēm, kas glabājušās Londonā. Savā laikā Fonds sarīkoja Stokholmā nelaiķa prof. Tones izstādi, kur visu izstādes laiku cienīgi plīvoja Latvijas valsts karogs. Un velti zviedru komūnistu laikraksts Ny Dag taisīja troksni. Bijušas arī izstādes Gēteborgā ar tēlnieka Baluta un gleznotāja Soikāna darbiem.

Literātūrā Fonds ir financējis F. Cielēna grāmatu Latvian Drama angļu valodā, izdevis M. Zīverta lugu Rūda un dzeju antoloģiju Latviešu lirika vācu valodā. Fonds atbalstījis ar ceļa naudām kultūras darbinieku piedalīšanos starptautiskos sarīkojumos, piem. PEN kluba kongresos.

Bet 15 gadi vēl nav Fonda darbības noslēgums. Drīz redzēsim jaunu filmu Pilsēta bez smaidiem. Tajā būs skatāma krāsu uzņēmumos mūsu Rīga ikdienā. Materiāli iegūti pagājušā vasarā.

Par nākotni domājot, Fonds būtu ar mieru vēl vairāk vērības pievērst kultūras pasākumiem, sevišķi popularizējot mūsu redzamāko rakstnieku labākos darbus svešvalodās. Bet līdzšinējie mēģinājumi atdūrušies uz dīvainu parādību — redaktori nav varējuši vienoties, kurš rakstnieks un kāds darbs būtu pirmais cienīgs parādīties svešvalodās. Tādēļ Nacionālais fonds nopietni prasa: dodiet manuskriptu, par kuŗu panākta vienošanās, ka tas ir atbalsta cienīgs, un romāns vai prozas antoloģija parādīsies grāmatā.

Fonda atbalstītāju skaits ir stabils, jo šī organizācija tiešām ir globāla. Tas uzsveŗams arī tādēļ, ka gandrīz visi izdevumi tiek publicēti zviedru, vācu, angļu un citās valodās. Tie informē visu brīvo pasauli par verdzību un pōstu okupētajā Latvijā, un par komūnisma briesmām, kas draud iznīcināt visu civilizāciju pasaulē.

A. D.

PASAULE 1963. GADĀ DAŽU PRAVIETOTĀJU SKATĪJUMĀ

Gadu miju parasti ievada ar pravietotāju seansiem, ko viņi paudušī — niekus vai patiesību — to mēs uzzinām, tikai vecajam gadam mainoties ar jauno gadu. Nākotnes pareģojumiem parapsichoļoģija vienmēr pievērsusi uzmanību un atzīts, ka ir gaišreģi un šarlatāni. Te publicēju dažus pareģojumus, un nākošais gads rādīs, cik šais apgalvojumos patiesības.

Ar pareģojumiem cilvēki nodarbojušies jau tālā senatnē. Vēl saglabājušies daži viņu paredzējumi.

● **Maiji Meksikā** apgalvoja, ka nāks diena, kad visa kultūra virs zemes tiks iznīcināta.

● **Indiešu Vedas** sludināja, ka pasaulē reiz būšot varas laikmets, iestāšoties dvēseles nakts un nāve stindzināšot cilvēku.

● **Asitavandi** hieroglifi vēstī, ka laikā no 1960.-1970. gadam cilvēce cietīs smagu pārbaudījumu laikmetā.

● **Cheopsas piramidas** izmērījumos figurē 1963. gads bagāts ar pārmaiņām.

● **Marijas Laksa** klosteŗa mūks 16. gadu simtenī pareģoja laikmetu ar 3 pasaules kaŗiem.

● **Nostradamus** (Michel de Notredame mira 1566. gadā) 1963. gadu ieskatīja par drāmatisku vispārēju konfliktu gadu, bet vispēdējā brīdī tos novērsīšot.

Šis, ar mistisku izgaismojumu kultūras vēsturē ievilktās stīgas vēl arvienu cilvēku mudina uz pareģojumiem un secinājumiem. Ar dabisku interesi cilvēks pieiet rītdienai, it kā gribēdams atsegt nākotnes noslēpumus. Dažreiz tas tiešām izdevies, piemēram, min Raspuķinu, kas 1914. gadā krievu caru esot brīdinājis no iestāšanās kaŗā pret Vāciju, bet cars neesot klausījis. Īsi pirms savas nāves R. caram atstājis savu polītisko testamentu, kuŗā teikts: ja viņu nonāvēšot, tad arī cara ģimene nepārdzīvošot ilgāk par 2 gadiem,— brālis šinī laikā nobendēšot brāli, un Krievijā pazudīšot dižciltīgie. Raspuķinu tiešām nošāva 1916. gadā un cara ģimeni 16. jūlijā 1918. gadā Jekaterinburgā, Sibirijā — tieši pēc 2 gadiem.... Viņš savā testamentā bija pareģojis arī 2. pasaules kaŗu, kas Krieviju novedīšot tuvu sabrukumam, bet izglābšot vispēdējā brīdī.

Arī 1963. gadā ir gaŗa rinda pareģojumu, kuŗi ne mazāk drāmatiski. Tā kā domāšana nav brīva, bet ir vienmēr dažādu norišu ietekmēta, tad tās iespaidojušas arī pašu pareģošanu, un tanīs atspoguļojas arī cilvēku vēlmes. Ir taču neapšaubāmi, ka pasaule gaida Chruščeva un Mao nāvi. Tito aiziešanu un jaunas paaudzes nākšanu tēvu grēku izlabošanai. Ir arī zināms, ka cilvēku moka tūkstošiem nākotnes nojautu, un visu to lakoniskā kopsavilkumā lasām jaunajos pareģojumos. No garās virtnes minēsim tikai dažus.

Karma (Parīzē): Politiski notikumi 3-5 gadu laikā piesaka vispasaules revolūciju vēl nezināmās kontūrās. Eiropā pazudīšot vairākas valstis, paliksot vienīgi to šķembas. Latīņu Amerikā smagas cīņas — un rezultātā — pārmaiņas. Ķīnu piemeklēšot dabas katastrofas, kā pašas atomu eksperimentu sekas. Afrikā plūdu briesmas. Klusā okeanā pacelšoties jauna sala. Anglijas prinča Filipa dzīvība apdraudēta nelaimes gadījumā, ģen. Franko pēkšņi saslimšot, Chruščevu ievainošot atentātā.

Javi Sonati (Bombejā): Ķīnā 3 gados polītiskas pārmaiņas, līdzšinējos vadoņus aizvietošot jauna ģenerācija. Afrikā smagas krizes, revolūcijas, atentāti un melno cīņas ar baltajiem. ASV valsts vadības maiņa sakarā ar slimību. Dabas katastrofas ar cilvēku upuŗiem piemeklēšot Italiju, Grieķiju un Turciju. Āzijā izcelšoties sērga, kas apdraudēšot visu pasauli. Trīs lielu vīru nāves — Anglijā, Vācijā un Indijā. Austrumu vadonis kļūšot atentāta upuris.

Mirjama Potempa (Prāgā): 1963. gadā daudzas valstis piemeklēšot pārtikas krize, kas satraukšot iedzīvotājus. Dienvidamerikā smagi nemieri, it sevišķi Brazīlijā un Urugvajā. Dienvideiropā smagi negaisi ar cilvēku upuŗiem, tāpat Ziemeļafrikā. Jaunas sejas polītikā Ķīnā, no polītiskās skatuves nozudīšot divas lielas personības.

Karlo Ballarins (Meksikā): Amerika ievadīšot jaunu laikmetu. Fidels pazudīšot, kad grupa patriotu viņu atcelšot, tomēr revolūcijas pārstaigāšot visu latīņu Ameriku; visur jaunas valdības, kuŗas vēlēšoties kontinenta saimniecisku atveseļošanos. Indijā no polītiskās skatuves noiešot Nēru. Nākšot jauna paaudze, bet arī tai neizdošoties Indiju saturēt vienkopus. Indija pamazām sabrukšot dažādos nacionālos novados un zaudēšot savu nozīmi. Šinī procesā vainojama Pakistāna, kuŗas vadonis būšot fanātisko hindusu upuris. Nenormāli laika apstākļi Ķīnā un Japānā. Zemes trīce izpostīšot Vidusameriku. No saviem posteņiem aiziešot Adenauers, Mekmillens un Tito.

Izmirstošs amats

Modernajā pasaulē rodas aizvien jaunas profesijas un amati, bet daudzi veci, cienījami amati mirst. Tā nesen Parīzē (Rue du Faubourg-Saint-Denis) savu darbošanos ir izbeidzis pēdējais Francijas licencētais vēstuļu rakstītājs — Žoržete Sausena, kuŗa šo no tēvu tēviem mantoto ģimenes amatu veikusi kopš 1919. gada.

Protams, šis amats savus ziedu laikus jau sen pārdzīvojis līdz ar viduslaiku beigām, kad lielais vairums cilvēku bija analfabēti, bet Žoržete Sausena apliecina, ka arī viņa pret samaksu ir rakstījusi kautru cilvēku uzdevumā neskaitāmas mīlestības vēstules, tāpat kā labi formulētus lūgumus dažādām iestādēm, un pašos pēdējos gados galvenokārt redaktoriem pieņemamā garā un stilā uzrakstītas lasītāju vēstules franču laikrakstiem.

NOTIS —

V. Dārziņa — 200 latviešu tautas dziesmas I-IV a	$3.50
" — 200 latviešu tautas dziesmas II d	$6.00
" — Sonata No 2 Klavierēm	$2.50
" — Treludes "	$2.00
" — Sonatina G "	$2.50
" — Sonatina F "	$2.50
" — Mazās svītas "	$2.50
" — Divas Prelūdes G "	$1.50
" — Tiade de Preludes "	$2.50
" — Trittico Barbaro "	$2.50
" — Suite A "	$2.50
" — Spēlējiet pirkstiņi I-II klavierēm	$2.50
" — 25 latviešu tautas dz. viegli apstrādājumā	$1.20
V. Dārziņa Sonāta I	$2.50
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis — klavierēm	$0.70
Jēkabs Poruks — Es dziesmu meklēju I	$2.50
Valdemārs Ozoliņš — Sarmotai dvēselei — solo dz.	$5.00
A. Jurjāna — Kantāte	$2.00
" — Lūgšana un E. Dārziņa Rezignācija	
" — Jel nevaicā	$1.20
Arvids Purvs — Zelta Rasa, garīgu dziesmu krājums koriem	$6.00

Dabūjama
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 HURON STREET, TORONTO, 2 - B, Ontario.
Lūdzam nošu pasūtinājumiem pa pastu pielikt 10 ¢ pasta izdevumiem.

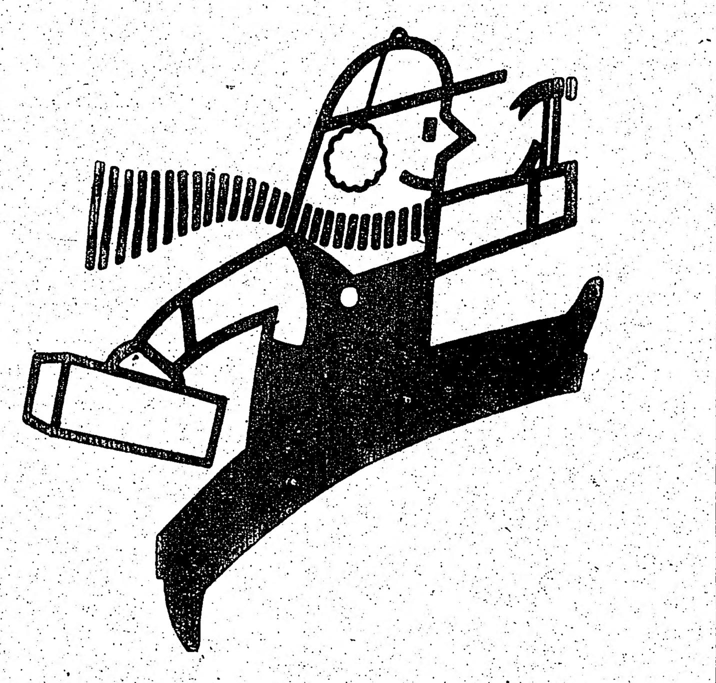

PIENĀCIS LAIKS ĶERTIES PIE DARBA

● Laiks salabot bojājumus mājās, uzņēmumos un saimniecībās.
● Laiks, kad amatnieki ir brīvi un ir daudz produktīvāki un jūs variet vairāk iegūt par savu dolaru.
● Laiks, kad daudzas firmas piedāvā atlaidi.
● Laiks, kad daudzas lietas var izlabot un savest kārtībā, kā dārzu, elektriskos piederumus, laivu motorus, automašīnas; likt iztīrīt aizkarus, paklājus, salabot mēbeles u. c.
● Laiks, kad jūs variet palīdzēt vieglāk pārvarēt ziemas bezdarba periodu. Kad katrs strādā, tad katrs no tā iegūst labumu.

DARIET TO ŠOZIEM!

Pēc tuvākās informācijas griežaties pie vietējās Darba pārvaldes.

Publicēts Darba ministra Hon. Michael Starr uzdevumā.

TRIMDINIEKU DZĪVES ROMĀNS

„THE HOURS TOGETHER" by Clara Winston, J. B. Lippincott Co (Kanada: Longmans Co of Canada izdevums, 319 lpp., cena — $ 6.25

Autore ir diezgan plaši pazīstama tulkotāja, bet viņa raksta arī oriģināldarbus. Tāda ir šī grāmata, kuŗā gan ar zināmu humoru, gan ar līdzcietību autore ir tēlojusi kāda Vīnes psichiatra likteni, kad tas vecuma dienās mēģina uzsākt jaunu dzīvi Ņujorkā kā „psichiatrisks padomnieks un dzīves ceļa noteicējs". Ar lielu pacietību un mīlestību veco doktoru, kas, padzīts no savas Eiropas paradīzes, nevar tik viegli ielaist saknes svešajos Amerikas dzīves apstākļos, atbalsta viņa dzīvesbiedre. Kā ļoti daudzi Eiropas trimdinieki, viņš nesekmīgi pūlas pārdot izdevējiem savu zinātnisko darbu. Ne tikai dzīve, pat šķiņķis nav tāds, kāds tas mēdza būt Vīnē, kaut gan doktora sieva neatlaidīgi pūlas jaunajos apstākļos radīt senās dzīves atspulgu un rauga arī šķiņķi izcept tā, kā to darīja Vīnē.

Tas nav nekāds izcils mākslas darbs, bet gan interesanta lasāmviela, it īpaši trimdiniekiem.

AKL.

SARKANIE SMIEKLI

— Ja mani neklausīsi, svešais onkulis tevi paņems.
— Onkulim manis nevajag. Viņš pats savējos jau ir pametis.

★

— Pēc kā tu izskaties? Nosmērējies ar zaļo tinti . . .
— Sarkanās tintes man nebija . . .

★

— Vai sēklas jau izkodinātas?
— Kā tad! Žurkas visu ziemu koda . . .

★

— Likvidēt mūsu veikalā rindas? Apžēlojaties, tās taču ir dzīvas!

...PĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

...ON - BATHURST: Atsevišķs 6 istabu bungalovs, ūdens - eļļas apkure, privātais celš. Kopīgā cena $ 15.000,-, ie... Atlikums uz vienu atklātu 15-gadīgu

...VINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ ... LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

...VIJAS BRĪVĪBAS ...NĀ

Kupol. Tāpat ir pārskapotas Reitera Rīgas kora dziesmas pēc matricēm, kas glabājušās Londonā. Savā laikā Fonds sarīkoja Stokholmā nelaiķa prof. Tones izstādi, kur visu izstādes laiku cienīgi plīvoja Latvijas valsts karogs. Un velti zviedru komūnistu laikraksts Ny Dag taisīja troksni. Bijušas arī izstādes Gēteborgā ar tēlnieka Baluta un gleznotāja Soikāna darbiem.

Literātūrā Fonds ir financējis F. Cielēna grāmatu Latvian Drama angļu valodā, izdevis M. Ziverta lugu Rūda un dzeju-antoloģiju Latviešu lirika vācu valodā. Fonds atbalstījis ar ceļa naudām kultūras darbinieku piedalīšanos starptautiskos sarīkojumos, piem. PEN kluba kongresos.

Bet 15 gadi vēl nav Fonda darbības noslēgums. Drīz redzēsim jaunu filmu Pilsēta bez smaidiem. Tajā būs skatāma krāsu uzņēmumos mūsu Rīga ikdienā. Materiāli iegūti pagājušā vasarā.

Par nākotni domājot, Fonds būtu ar mieru vēl vairāk vērības pievērst kultūras pasākumiem, sevišķi populārizējot mūsu redzamāko rakstnieku labākos darbus svešvalodās. Bet līdzšinējie mēģinājumi atdūrušies uz dīvainu parādību — redaktori nav varējuši vienoties, kuŗš rakstnieks un kāds darbs būtu pirmais cienīgs parādīties svešvalodās. Tādēļ Nacionālais fonds nopietni prasa: dodiet manuskriptu, par kuŗu panākta vienošanās, ka tas ir atbalsta cienīgs, un romāns vai prozas antoloģija parādīsies grāmatā.

Fonda atbalstītāju skaits ir stabils, jo šī organizācija tiešām ir globāla. Tas uzsveŗams arī tādēļ, ka gandrīz visi izdevumi tiek publicēti zviedru, vācu, angļu un citās valodās. Tie informē visu brīvo pasauli par verdzību un postu okupētajā Latvijā, un par komūnisma briesmām, kas draud iznīcināt visu civilizācijas pasaulē.

A. D.

TRIMDINIEKU DZĪVES ROMĀNS

„THE HOURS TOGETHER" by Clara Winston, J. B. Lippincott Co (Kanada: Longmans Co of Canada izdevums, 319 lpp., cena — $ 6.25

Autore ir diezgan plaši pazīstama tulkotāja, bet viņa raksta arī oriģināldarbus. Tāda ir šī grāmata, kuŗā gan ar zināmu humoru, gan ar līdzcietību autore ir tēlojusi kāda Vīnes psichiatra likteni, kad tas vecuma dienās mēģina uzsākt jaunu dzīvi Ņujorkā kā „psichiatrisks padomnieks un dzīves ceļa noteicējs". Ar lielu pacietību un mīlestību veco doktoru, kas, pazis no savas Eiropas paradīzes, nevar tik viegli ielaist saknes svešajos Amerikas dzīves apstākļos, atbalsta viņa dzīves biedre. Kā ļoti daudzi Eiropas trimdinieki, viņš nesekmīgi pūlas pārdot izdevējiem savu zinātnisko darbu. Ne tikai dzīve, pat šķirkis nav tāds, kāds tas mēdza būt Vīnē, kaut gan doktora sieva neatlaidīgi pūlas jaunajos apstākļos radīt senās dzīves atspulgu un rauga arī šķirkļi izcept tā, kā to darīja Vīnē.

Tas nav nekāds izcils mākslas darbs, bet gan interesanta lasāmviela, it īpaši trimdiniekiem.

AKL.

SARKANIE SMIEKLI

— Ja mani neklausīsi, svešais onkulis tevi paņems.
— Onkulim manis nevajag. Viņš pats savējos jau ir pametis.

☆

— Pēc kā tu izskaties? Nosmērējies ar zaļo tinti . . .
— Sarkanās tintes man nebija . . .

☆

— Vai sēklas jau izkodinātas?
— Kā tad! Žurkas visu ziemu koda . . .

☆

— Likvidēt mūsu veikalā rindas? Apžēlojaties, tās taču ir dzīvas!

L.P.B. KANADAS KOPA un DV TORONTO NODAĻA
rīko
RŪDOLFA BLAUMAŅA
100 GADU DZIMŠANAS DIENAS ATCERES VAKARU

Sarīkojumu ievadīs — L.P.B. Kanadas kopas priekšniece B. SENKĒVIČA. R. Blaumaņa dzīve un darbi — referēs Dr. P. VASARIŅŠ.

Deklamācijas, skati no R. Blaumaņa lugām un viencēliena luga „Sestdienas vakars". R. Blaumaņa darbu klāsts, kā arī uzņēmumi par viņa dzīvi un gaitām. ⊙ Programmu sagatavojusi: E. KALNIŅA - ZNOTIŅA.

Ieejas maksa I vietā $ 1.50, II vietā $ 1.00, skolēniem puscenas.

Sarīkojums notiek: TORONTO — 12. janvārī plkst. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

LONDONĀ, Ont. 9. februārī plkst. 8 vakarā Poļu baznīcas zālē, Hill ielā. Ieejas kartes iepriekšpārdošanā LOTUS puķu veikalā un LATVIJA AMERIKĀ birojā.

Visus laipni ielūdz RĪKOTĀJI.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
VALURE
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, O...
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

Atkal iznācis Austras Andersones - Plampes
Dziesmu un rotaļu krājums skolām
AUGSIM LATVIJAI
Pasūtināms 494 Sammon Ave., Toronto 6, Ont., Canada.
Grāmatnīcām atlaide.

Vīru koŗa VIESTURS
GADSKĀRTĒJAIS
KONCERTS
UN
BALLE
Sestdien, 19. janvārī, plkst. 7.00 vakarā
1021 College Str., (pie Dovercourt, Lietuviešu zālē).
Ieejas cenas: I vietā uz koncertu $ 2.00, kopā ar balli $ 3.00.
II vietā uz koncertu $ 1.50, kopā ar balli $ 2.50.
Uz balli vien $1.50.
Bērniem līdz 16 gadiem ieeja koncertā brīva.
Laipni ielūdz
V. k. „VIESTURS" TORONTO NOD.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Suite 213
4 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
RO 6-8354 (mājās).

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
⊙ Latviešu keramika.
⊙ Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

Skaistākie ziedi un ziedu sakārtojumi visādiem gadījumiem.
SAUNDERS & IRIS
puķu veikalā
588 BLOOR St. W., TORONTO.
Zvanīt Z. Plēsums, veikalā LE 1-5665, mājās HO 1-5213.
Apmeklējiet mūsu veikalu un skates telpu.

BROADVIEW
DELIKATESU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. E. un M. MEDNIS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS.

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS ŠOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPI.

Sv. Jāņa latviešu draudzes lauku īpašuma SAULAINES pārvaldei, sākot ar 1963. gada 1. maiju vajadzīgs pārzinis - apkopējs Saulainē.
Būtu vēlams precēts pāris ar darba līgumu no 1 līdz 3 gadiem. Pieteikšanās lūgumi līdz ar aprakstu par personību iesūtāmi Saulaines pārvaldes priekšnieka palīgam A. Dobelim, 64 Ashbourne Dr., Islington, Ont., līdz 1963. g. 1. februārim. Tuvāka informācija vakaros pa tālruni BE 1-1619.
SAULAINES PĀRVALDE.

IZDARA
APMETUMA DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

MEKLĒJU
SAVU AUDŽU TĒVU
JĀNI GAIDLAZDU,
dzimis 1909. gadā
Jēkabpils apr. Biržu pagastā.
Ziņas par viņa atrašanos sūtīt šīs avīzes kantorim. Nr. 21.

Kalniem, gravām bagātais
HAPPY HILLS PARKS
aicina mazos un lielos ziemas atpūtai — sportam ar ragaviņām un slēpēm.
HOCKLEY VALLEY,
6 jūdzes austrumos no Orangevilles.
LE 4-0563, Toronto.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
REALTOR
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

PĒRKOT JAUNU AUTOMOBILI —
mēs sagādājam izdevīgu 6% diskonta aizdevumu, $ 1000.- uz 12 mēn. maksā $ 64.-.
BĒRZIŅŠ REALTY LTD.,
316 HARBORD St., TORONTO. LE 4-8447.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pilsētā un uz laukiem

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

Dāmu kažokus
ĪSINĀJU,
TĀPAT KAŽOKU APROCES MODERNIZĒJU.
No pārpalikušā kažoka pagatavoju cepures.
Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā.
WA 4-6384, Toronto.
M. KRAULIS.

TAUTIETE,
ar Tevi vēlas iepazīties nop. prec. nolūkā zēns pusmūžā. Raksti, neej laimei garām.
Of „VARIS šīs avīzes kant.

MEKLĒJU
2-3 ISTABU DZĪVOKLI
(daļu) ar virtuvi St. Clair - Eglinton - Bathurst — Mt. Pleasant rajonā.
Zvanīt p. plkst. 6 vak. Vasariņai — WA 2-5735, Toronto.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-679?

Mrs FORNTER
LAIMES ZĪLĒTĀJA
zīlē no rokas un kārtīm, stāsta par pagātni un tagadni. Atbild uz visiem jautājumiem un palīdz visās problēmās.
Bez maksas — mazs ziedojums, ja esat apmierināti.
Pieņem no plkst. 9 r. līdz 9 v.
2978 Danforth Ave.
694-7330, Toronto.

St. Clair E. un O'Connor rajonā
IZĪRĒJAMA
1 mēb. istaba un virtuve.
Zvanīt 759-6601, TORONTO

AVENUE RD. COTTINGHAM rajonā. Tīrā, klusā igauņu mājā
IZĪRĒJAMAS
VIEŅA VAI DIVAS ISTABAS un VIRTUVE BEZ MĒBELĒM.
Zvanīt HU 7-0254, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

DAŽĀDI

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas. Dažādi auto remonti.
„UNDERCOATING" LAIMONIS ALDERS.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST.. TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide.

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
⊙ IZĪRĒ TV par $8.- MĒNESĪ. ⊙
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Plaza.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. ⊙ PUĶES UN TROPISKI STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājā AT 2-1235.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
⊙ LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
⊙ VIZĪTKARTES,
⊙ DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
⊙ KONCERTU PROGRAMMAS,
⊙ SARĪKOJUMU BIĻETES,
⊙ PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
⊙ GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
⊙ VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

High Park rajonā
IZĪRĒJAMS
DZĪVOKLIS ar virtuvi.
Zvanīt RO 6-4651, Toronto.

IZĪRĒJAMA
ISTABA ar GARĀŽU.
Zvanīt 536-1506,
Toronto.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.
Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus —
Tel. EM 8-0792, Toronto.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
☆ *FOKSTROTU*
☆ *LĒNO VALSI*
☆ *VALSI*
☆ *TANGO*
RUMBA CHA-CHA-CHA.
JIVE, MAMBO, SAMBA,
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļas žāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒRĒŠANA un EĻĻAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS.

DCS
Drapery Contract Services 789-4455
IMANTS E. KRŪZE Mājās BA 5-9292
521 OAKWOOD AVE.
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas. u.c.

PĀRSTĀVIS
KONST. KĀRKLIŅŠ -
birojā HO 1-8158, mājās HO 6-5024.

ERIC KRAUS
10 Eastwood Road, Toronto.
REAL ESTATE BROKER
OF TORONTO REAL ESTATE BOARD
MEMBER

N.H.A. jaunās un pārd. obligācijas pērk un pārdod, kā arī izkārto. NOVĒRTĒŠANA PAR BRĪVU.

COXWELL - GERRARD: 6 istabu ats. dubultķieģeļu bungalovs ar ūdens - eļļas apkuri, moderna virtuve, vannas istaba, plats iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $ 2.500,-.

EGLINTON - MARKHAM: 6 istabu (split level) atsevišķs bungalovs ar izbūvētu atpūtas telpu pagrabā, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, ultra moderna vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš (piebūvēta mūra garāža). Liels, skaists ar kokiem dārzs (75 x 250 pēdas). Īpašums labi uzturēts. Iemaksa $ 4.000,-.

BROADVIEW - DANFORTH: Labi uzturēta ienākumu māja sastāvoša no 11 istabām ar vairākām vannas istabām un virtuvēm, iebraucamais ceļš un 3 garāžas. Nedēļas ienākums $ 60,- + saimniekam 4 istabu atsevišķs dzīvoklis. Iemaksa $ 2.200,-.

APBŪVES GABALI. LAUKU ĪPAŠUMI. VASARNĪCAS. IEGULDĪJUMU ĪPAŠUMI. DZĪVOKĻU MĀJAS.

†

Dzimtenē miris mans mīļais vīrs, papiņš un vectētiņš

JĀNIS RUBLIS

dzimis 1879. gadā 28. augustā Galgauskas pag. miris 1963. g. 3. janvārī Rīgā. Apglabāts 8. janvārī Rīgā, Meža kapos.

Pateicībā viņu pieminam un nekad neaizmirsīsim —

SIEVA ALVĪNE, MEITA ZENTA ZĒBERGS, MAZDĒLS DZINTARS ZĒBERGS ĶĪLĒ, VĀCIJĀ.

†

Augusts Viļumsons

Dzimis 1900. gada 6. maijā, miris 1963. gada 2. janvārī, Markdales slimnīcā, Ontario.

SV. JĀŅA EV. - LUT LATV. DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS.

Plašas starptautiskas vieglatlētikas sacīkstes Toronto 25. janvārī Maple Leaf arēnā

Pēdējā laikā vairāki kanadiešu sportisti spējuši uzrādīt pasaules klases rezultātus, un sporta presē, blakus futbolam un hokejam, arvien biežāk parādās raksti par vieglatlētiku. Toronto lielais dienas laikraksts The Telegram 25. janvārī rīko Toronto lielas vieglatlētikas sacīkstes ar daudz slavenu sportistu piedalīšanos. Sacīkstes notiks Maple Leaf arēnā. Daudzo slavenību vidū būs tādi spēki, kā: ASV meistars kārtslēkšanā — Dave Tork, izcilais franču kārtslēcējs — Maurice Houvion, barjērists — Haynes Jones no ASV, Brūss Kidd no Kanadas,Jack Yerman — ASV, Bill Crother — Kanada, Bill Dotson — 8 lielo universitāšu meistars 2 jūdžu distancē, u. c.

LOISA MARŠALE DZIEDĀS TORONTO

Jorkas koncertapvienība ik gadus rīko koncertu ciklu ar Toronto simfonisko orķestru un solistu piedalīšanos, arvien sniegdama kāda darba pirmatskaņojumu Kanadā. Orķestri diriģē Dr. Heincs Ungers.

Pirmais koncerts šogad notiks 23. janvārī Maseja zālē, piedaloties iemīļotajai dziedonei Loisai Maršalei, kuŗai šinī sezonā tā būs vienīgā uzstāšanās Toronto. Programmā paredzēti Richarda Vāgnera skaņdarbi. L. Maršale dziedās Elzas sapni no operas Lohengrīns, Elizabetes āriju un lūgšanu no Tanheizera un Zentas balādi no Lidojošā holandieša.

Programmas otrā daļā orķestris atskaņos Gustava Mālera 9. simfoniju. Šo pēdējo pabeigto Mālera darbu ieskata par turpinājumu viņa simfonijai Zemes dziesma, kuŗas pēdējās daļas nosaukumu „Ardievas", pēc Dr. H. Ungera domām, varētu attiecināt arī uz 9. simfoniju, kur it kā atplaiksnās dzīves apcere no pārlaicīga viedokļa, svinīga ekstaze, mūžīgi radošās dabas vīzija.

Mālera 9. simfoniju mūzikas pazinēji atzīst par komponista talanta pilnīgāko atklāsmi.

DZIMTENES DZĪVE . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

dienestā ierauto mākslinieci, kas kļūst narkotiķe un zaudē prāta skaidrumu, tāpat par sastapšanos ar fiktīvi piespēlēto meitiņu. Galvenais, kas sakāms, arī romānā Vai te var dabūt alu? autora pozicija, nostāja pret komūnismu tikpat skaidra kā citos Anšlava Egliša darbos. Jāatgādina tikai daži teikumi, kas lasāmi drāmatiskākajā epizodā uz romāna beigām: „Mani vienmēr uzjautrina krievu valsts pieteiktais gala produkts - komūnisms. Ievērojiet, kad partija to cildina, tā allaž uzskaita nevis to, kas būs, bet to, kā nebūs: nebūs lauku, nebūs pilsētu, nebūs naudas, nebūs šķiru, nebūs tautību, nebūs valodu, nebūs strīdu, nebūs domu, nebūs dzīvei ne mazākās jēgas. Uz to iedzersim!" Pēc šiem dzēlīgajiem vārdiem seko vēl papildinājums: „Nav tādas lietas kā godīgs komūnists. Cilvēks, kas nepretodamies pieņem partijas melus un palīdz īstenot partijas netaisnības, ir vai nu nelietis, vai mūsu gadsimta bēdīgākais nerrs, muļķa neatbildīgais vientiesis, tā dēvētais liberālais ideālists." — Jā, tā teic no savām noteiktajām pozicijām neizkustināmais Anšlavs Eglītis. Bet mūsu rakstnieku saimē, diemžēl, pamanāma arī sagriļošanās vai bīstama vienaldzība, citreiz nevajadzīga cenšanās iejusties padomju iekārtas apstākļos, saprast tos, tieši vai netieši attaisnot, vārdu sakot — kaitīgs oportūnisms. Ja 1951. g. mums varēja rasties stāsti, kā apakšvirsrakstā teikts, „par tiem, kas dzimtenē mirst", tad kādus 10 gadus vēlāk jau radušās grāmatas par tiem, kas ne vien dzimtenē dzīvo un kam tur jādzīvo, bet — kas arī var tur dzīvot, kas nemaz tā nesmokot, kā mums te apgalvojot pretpadomju propaganda. Viedokļa pārvērtības sagādājušas paradoksālo faktu, ka vienā otrā Rīgā izdotā un padomju autora sarakstītā grāmatā par patiesajiem apstākļiem un dzimtenes ļaužu izjūtām saņemam pareizākas liecības nekā tajos darbos, ko par dzimteni publicē trimdā.

Uz vienu otru rakstnieku un izdevēju attiecināms pārmetums, ka tematika par okupēto Latviju tiek izmantota arī tīri spekulātīviem nolūkiem: Zinot, ka tādas grāmatas labi pirks, tiek sacerēta un izdota virspusīga lektīra. Un mēs, grāmatu pircēji un lasītāji, tādu tendenci atbalstām. Noticis ir tā, ka arvien vairāk esam atraduši, atsacījušies domāt par Latvijas un latviešu tautas t r a ģ ē d i j u, tā vietā ļaudami vaļu krietni vien neveselīgai ziņkārei, sak, kas un kā tur notiek, ko dara tie un tie. Mums visiem, rakstniekiem, izdevējiem un lasītājiem, nāktos atgriezties pie pārliecības, ka uz šo Latvijas un latviešu tautas traģēdiju jāraugās nopietnākām acīm. Jāmēģina lauzties cauri virspusīgo notikumu čaulai, jāieskatās dziļāk. Vienkāršā, aprakstošā, dažkārt anekdotiskā un dēkainā reālisma vietā viela, ko dod okupētās Latvijas dzīves apstākļi un cilvēku liktenis, būtu gan paceļama kādā augstākā reālitātē, varbūt pat tādā izteiksmē, kas nemaz nav reālistiska, bet kas der okupētās Latvijas traģisko reālitāšu augstvērtīgākai literārizēšanai. Tālab tad nu vietā sauciens, lai rastos nevis tādas grāmatas, kas viegli apmierina mūsu neveselīgo ziņkāri, ko lielā mērā radījis kūtrums sameklēt ziņkāres apmierināšanai derīgās ziņas citos avotos, bet — lai rakstnieki un izdevēji gādātu nopietnas grāmatas, kas pirmajā brīdī var likties pat neinteresantas, tikai pamazām atklāj savu nozīmīgumu. Okupētās dzimtenes dotā viela prasa nopietnību. Nekāds paviršums vai feļetonisms te nav vietā.

ZIEMAS SPORTA PARADĪZE TORONTO PIEVĀRTĒ

Kalnaino Orandžvilles apriņķi torontieši ne bez pamata dēvē par ziemas sporta paradīzi. Katrā nedēļas nogalē tūkstošiem šī veselīgā sporta cienītāji steidzas uz Orandžvilli.

Mūsu tautietis O. Vasarājs pagājušajā gadā tikai 30 jūdžu no Toronto atklāja jaunu pasākumu brīvās dabas cienītāju priekam.

Viņa Happy Hills parks atrodas tikai 6 jūdzes no Orandžvilles pilsētas pie Hockley Valley ceļa.

Protams, ka Vasarāja parkā nav nekāda ideāla dzīvošana telts vai priecīga apkārtstaigāšana bikini parauga peldu drānās. Ziemā toties parks ir viena no vistuvākajām un skaistākajām slēpētāju vietām Toronto apkārtnē.

Mūs var interesēt, ka S. Vasarājs parka apmeklētājiem bez atlīdzības piedāvā arī iespēju pazīstama latviešu sporta instruktora vadībā apgūt slēpešanas māku. Kādreizējais Latvijas slēpēšanas meistars V. Kļaviņš katru svētdienu Happy Hills parkā neliedz savus padomus kā iesācējiem, tā piedzīvojušākiem šī sporta cienītājiem.

Tie, kam slēpēšana nav sirds lieta, var izmantot parka uzkalnu nogāzes mazāk komplicētam sporta veidam — vizinoties ragutiņās.

Parka īpašnieks ir iecerējis drīzumā savu apmeklētāju rīcībā nodot sniega motorkamanas un tāpat ir domāts sagādāt iespēju pavizināties sniega klātajos meža ceļos bērīša vilktās kamanās. Parka platība ir 180 akru, un to domāts vēl tālāk paplašināt.

Bez veselīgā lauku gaisa parkā dabūjami arī silti padzērieni un pavisam karstas desiņas.

Vasarāja pasākumā ziemas prieki nemaksā lielu naudu. Tikai mašīnas noparkošanai jāizdod 50 centu. Tuvākai informācijai tautieši var zvanīt pašam saimniekam LE 4-0563.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

DV SPORTA KLUBS

rīko internās galda tenisa sacīkstes š. g. 13. janvārī plkst. 2 pp. DV namā — 123 Huron ielā Toronto

1. Vispārējā klasē.
2. Veco vīru klasē.

Pieteikties plkst. 1.30 uz vietas.

Rīkotāji.

Toronto DV uzvar Kalevu svētdienas basketbola līgā ar 97-67

DV basketbola vienība savā pirmajā spēlē jaunajā gadā izcīnīja pārliecinošu uzvaru pār igauņu Kalevu. Igauņu vienība ir kļuvusi daudz labāka, un DV izdevās tikai pirmā puslaika pēdējās minūtēs panākt labi spēlējošo pretinieku un izcīnīt 3 punktu pārsvaru — 36:33. Otrā puslaikā DV darbojās daudz saskaņotāki, un rezultāts strauji auga latviešu vienības labā. Bija tikai jautājums, vai DV varēs sasniegt 100 punktus, vai ne. Sacīkste beidzās DV labā — 97:67.

Vienībā spēlēja: A. Richters — 24, A. Savickis — 32, I. Dūlmanis — 2, G. Richters — 2, J. Strautnieks — 6, A. Spricenieks — 7, L. Timmermanis — 11, E. Petmanis — 13.

Pirmajā vietā ir Tridents, kas uzvarējis 5 un zaudējis 2 spēles, otrā un trešajā vietā ar 3 uzvarām un 2 zaudējumiem DV un Andis, ceturtajā vietā ar 2 uzvarām un 5 zaudējumiem ir lietuviešu Aušra ,bet pēdējā vietā ar 5 zaudējumiem un 1 uzvaru ir igauņu Kalevs. Pirmās vietas ieguvējs uzvarēja pēdējā spēlē Aušru ar 81:69.

BASKETBOLS KANADĀ

Jaunatnes līgā otrā spēļu kārtā TLSK uzvar Toronto Latviešu YMCA'u

Otrā spēļu kārtā jaunatnes basketbola meistarībā TLSK izdevās revanšēties par zaudējumu pirmajā spēļu kārtā, un abām vienībām tagad ir pa vienam zaudējumam un līdzīgas iespējas izcīnīt Ontario meistara godu. Spēles sākums bija ļoti nelaimīgs YMCA'i, kas jau pirmajā minūtē zaudēja savu . izcilāko punktu guvēju Valdi Kauliņu, ko nejauši ievainoja sejā tik smagi, ka bija jāmeklē palīdzība slimnīcā.

Tomēr YMCA pirmo puslaiku spēja nobeigt savā labā ar 16:11. Otrā puslaika vidū TLSK pārņēma vadību un beidza spēli ar 48 :36 savā labā. TLSK bija šoreiz veiksmīgs soda metienu realizēšanā un no 9 soda metieniem iemeta 6, kamēr YMCA no 18 soda metieniem ieguva tikai 4 punktus. Abas vienības spēlēja acij tīkamu basketbolu. Zaudētājos ļoti veiksmīgi cīnījās A. Liepa un E. Pilskalnietis, kamēr TLSK galvenie uzvaras kaldinātāji bija V. Ozoliņš, J. Āboliņš un P. Dedumets.

TLSK spēlēja: J. Āboliņš — 12, V. Ozoliņš — 16, I. Hausmanis — 4, G. Ozoliņš — 3, J. Ozols — 3, E. Timmermanis, N. Elksnītis, J. Hausmanis un P. Dedumets — 10.

YMCA: A. Liepa — 19, P.Akers — 9, V. Kauliņš, V. Akers, E. Pilskalnietis — 6, T. Līdums — 2, R. Dadzis un J. Epneris.

KANADAS KVĒKEŖU HOKEJISTI EIROPAS TURNEJĀ

Saskatūnas senioru līgas hokeja vienība Quakers viesojās Zviedrijā, Čechoslovakijā un Šveicē, sacenšoties pavisam 13 spēlēs. Turnejas sākums bija kanadiešiem katastrofāls, un Kanadas sporta prese asi kritizēja šādu Kanadas nacionālā sporta reprezentāciju. Turnejas beigu posmā Kvēkeŗu panākumi bija labāki, un kopsummā viņi zaudēja 6, bet uzvarēja 7 sacīkstēs. Vissmagāko sakāvi kanadieši piedzīvoja Zviedrijā, kur zaudēja Zviedrijas valsts vienībai ar 7-0 un 13-3. Arī pirmās spēles Čechoslovakijā bija zaudētas ar 9:4 un 4-1. Pēdējā spēle notika Ženēvā, kur tie sacentās ar čechu „Slovan" vienību. Uzvarēja kanadieši ar 4-3. Kanadieši visās spēlēs izpelnījās daudzus sodus, jo neprata piemēroties stingrajiem Eiropas noteikumiem. Pret Čechoslovakijas valsts vienību kanadieši dabūja pavisam 27 sodus!

Latviešu volejbola meistarība jaunatnei Kanadā

Kaut arī latviešu volejbolistu panākumi Kanadā ir ļoti labi un Kanadas meistara godu jau vairākus gadus izcīnījusi latviešu vienība, jaunatnei par šo sporta veidu ir ļoti maza interese. Atskaitot volejbola sacīkstes vasaras nometnēs, jaunatne ziemas posmā volejbolu nespēlē. Aizvadītajā gadā pirmoreiz notika oficiāla jaunatnes meistarības spēle volejbolā — TLSK un YMCA's vienību starpā, kuŗā uzvarēja TLSK. Šogad abas vienības tiksies 2 meistarības spēlēs. Šī gada meistarības pirmajā spēlē veiksmīgāka bija YMCA, kas uzvarēja TLSK ar 15:5 un 15:12. Abās vienībās ir vairāki talantīgi volejbolisti, kas, nopietnāki pievēršoties šim sporta veidam, varētu gūt ļoti labus panākumus.

YMCA'ā spēlēja: A. Liepa, E. Pilskalnietis, P. Akers, T. Līdums, J. Epneris un V. Akers.

TLSK: P. Dedumets, J. Ozols, V. Ozoliņš, G. Ozoliņš, J. Hausmanis, I. Hausmanis, J. Āboliņš, E. Timmermanis.

PASAULES RAIBUMI

Nobeļa prēmijas laureāts Alberts Šveicers nosoda AN militārās operācijas Katangā. AN nesot ne tiesisku ,nedz citu pamatu piespiest Katangai iekļauties Kongo, lai nodrošinātu pēdējās saimniecisko un politisko pastāvēšanu.

Katangas prezidents M. Čombe, pēc tam, kad viņa zeme gandīz iekaŗota, paziņojis Apvienotajām Nācijām, ka atzīst AN plānu apvienoties ar Kongo.

Bet Katangā ir daudz cilšu virsaišu un viņa kabinetā ir locekļi ,kas par šādu plānu nekā negrib dzirdēt. Ieroči nevar izšķirt visus jautājumus, ja tos nelieto tik slepkavīgā veidā, kā komūnisti paraduši to darīt.

☆

Trīsdesmit krievu kolchoznieki no Sibirijas pilsētas Černogorskas iebraukuši Maskavā un devušies uz ASV vēstniecību meklēt glābiņu. Nevērojot krievu sardzi ielas malā, tie iekļuvuši pie amerikāņiem un asarām acīs žēlojušies, ka krievu valdība viņus vajājot viņu reliģiskās pārliecības dēļ. Kolchoznieki lūdza viņus sūtīt uz jebkādu zemi, ārā no Padomju Savienības.

Vēstniecības darbinieki pacienājuši krievu nemierniekus ar kafiju un uzkožamiem un mēģinājuši pārliecināt, ka vēstniecībai nav nekādas varas un iespējas īstenot atbraucēju lūgumu. Tanī pašā laikā izsaukti ierēdņi no krievu ārlietu ministrijas, kas ievadījuši kolchoznieku apvārdošanu.

Redzēdami, ka viņu stāvoklis ir bez izredzēm, pēdējie samierinājušies un nolēmuši atgriezties atpakaļ savā dzīves vietā. Krievi tūdaļ sadabūjuši autobusu, noslēguši eju starp vēstniecību un ielu ar improvizētu sienu un iesēdinājuši dumpiniekus autobusā. Pēc tam iebraucēji esot vadāti pa Maskavu, ievietoti vilcienā un nosūtīti atpakaļ uz Sibiriju. ASV vēstniecībai apsolīts kolchozniekiem nekā ļauna nedarīt un ziņot par viņu tālāko likteni. Komūnistu solījumi jau ir ieguvuši pasaules slavu.

KANADAS ZIŅAS

VANKUVERA

◐ Vietējās latv. draudzes mācītājs K. Kampe kristījis Uldi Siliņu, Viļņa un Diānas dēlu. Bērniņš dzimis 1962. g. 30. jūlijā Edmontonā.

MONTREĀLA

● Vecākā latviešu organizācija Montreālā Latviešu biedrība, kas šajā mēnesī atskatās uz 15 darba un panākumu gadiem, 18., 19. un 20. janvārī rīko darba atceres svētkus, ko ievadīs diskusiju vakars piektdien, 18. janvārī, plkst. 9-os vakarā brāļu Gemstu mākslas galerijā, 5380 Sherbrooke St. W.

Diskusiju temats: Mūsu sabiedriskās dzīves problēmas šodienu un nākotnes perspektīvā. Diskusijās piedalās redzami Montreālas latviešu sabiedriski darbinieki. Diskusijas vadīs ML b-bas pr-ks Em. Mazutis. Ieeja brīva. Visi laipni aicināti.

◐ Sestdien, 19. janvārī, plkst. 1.00 p. p. Latviešu skolas zālē, 3850 Dupuis Ave., notiks bērnu un jaunatnes pēcpusdiena, kuŗā piedalās: rakstniece Velta Toma, skatuves māksliniece Alma Mača, Jaunās Gaitas redaktors L. Zandbergs, deju grupa Ačkups un Montreālas latviešu ģimnazijas un tautskolas audzēkņi. Pēcpusdienu vadīs Aina Kalniņa. Ieeja brīva. Visi laipni aicināti.

◐ Sestdien, 19. janvārī, plkst. 3 p. p. brāļu Gemstu mākslas galerijā, 5380 Sherbrooke St. W., mākslas, daiļamatniecības, keramikas un filatelijas skate, kuŗā piedalās A. Kalniņa, T. Grīnbergs, Br. Ozoliņš, N. Gaŗais, A. Gūtmanis, V. Dreijere, N. Saletes, V. Strautnieks, D. Skuja, A. Ozoliņa, J. Streņģe, J. Rūdolfs, O. Vīndedzis, Br. Treimanis, G. Jurševskis, L. Treimane, V. Vilsone, F. Mercs, A. Ķivlenieks.

Skates atbildīgais vadītājs O. Vīndedzis. Ieeja pret ziedojumiem.

◐ Sestdien, 19. janvārī, plkst. 8 vakarā Victoria Hall lielajā zālē, 4626 Sherbrooke St. W. saviesīgs vakars - koncerts, balle. Piedalās: skatuves māksliniece Alma Mača un vīru koris Junda, dir. D. Vītola vadībā. Ieeja: $ 2.50, stud. un skoln. — $ 1.25. Visi laipni aicināti.

◐ Svētdien, 20. janvārī, plkst. 11 no rīta brāļu Gemstu mākslas galerijā, 5380 Sherbrooke St. W. Jāņa Jaunsudrabiņa rīts, kuŗā piedalās rakstniece V. T ma, skatuves māksliniece A. Mača, Jaunās Gaitas red. L.Zandbergs, A. Kalniņa, Kr. Steinbacha, J. Spurmanis. Jāņa Jaunsudrabiņa balss un dziesmas ar J. J. tekstiem skaņu lentē. Krāsu filma no J. J. dzīves. Sarīkojuma vadītāja Velta Toma. Visi laipni aicināti. Ieeja pret programmām.

◐ 29. decembrī latviešu strēlnieku pārstāvja Montreālā J. Saliņa aicināti, bij. strēlnieka J. Asara mājās pulcējās Montreālas un apkārtnes latviešu strēlnieki. Pārrunāja dažādus aktuālus jautājumus, kā: strēlnieku pensiju lietu, kopas darbību, kā arī atcerējās kopīgās kaujas Tīrelī un Ložmetēju kalnā. Skaisti bija redzēt pirmos Latvijas brīvības cīnītājus kuplā pulkā, kaut sirmām galvām, tomēr ticības pilnus un cīņas gara apdvestus. Būtu labi, ja mūsu jaunā un vidējā paaudze, kas iestājusies vērotāju pulkos, ņemtu priekšzīmi no baltajām galvām.

◐ Daugavas Vanagu Montreālas nodaļas biedru gada sapulce notiks 12. janvārī, 5550 Park Ave. YMCA's telpās, plkst. 3.30 p. p. Šajā sakarā valde lūdz ikvienu nodaļas vanadzi un vanagu piedalīties šajā sapulcē. Sapulces darba kārtībā: 1. Sapulces vadības vēlēšanas, 2. Iepriekšējās pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana. 3. Valdes un vanadžu priekšnieces ziņojumi, 4. Revīzijas komisijas ziņojumi, 5. Valdes priekšsēža vēlēšanas, 6. Valdes un vanadžu priekšnieces vēlēšanas, 7. Revīzijas komisijas vēlēšanas, 8. Delegātu vēlēšanas, 9. Aprūpes jautājums, 10. Budžets 1963. gadam, 11. Dažādi jautājumi un ierosinājumi turpmākai darbībai.

◐ Daugavas Vanagu nodaļa Ziemsvētku kartīšu akcijas ietvaros ienākumu kontā, neieskaitot samaksu par kartītēm, kā ziedojumus var jau ierakstīt $ 567,15. Ziedojumu ienākšana vēl turpinās, un, jāsaka, ka šogad tā pārsniedz līdzšinējos gadus, jo tautiešu atsaucība ir lielāka. Sadalot ziedojumus pēc ziedotāju norādījumiem, minamī šādi skaitļi: tautiešiem Latvijā un izsūtījumā — $ 73,25, invalidiem un viņu piederīgiem — $ 90,-, veciem un slimiem tautiešiem — $ 125,- u. c. Bez norādījumiem — $ 232,65, speciāliem norādījumiem $ 37,75.

Nodaļas valde un priekšnieks visiem nodaļas darba atbalstītājiem, labvēļiem un visiem ziedotājiem izsaka sirsnīgu latvisku paldies.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

13. janvārī plkst. 11 dievkalpojums Svētdienas skola.

20. janvārī plkst. 3 p. p. dievkalpojums Svētdienas skola.

27. janvārī plkst. 11 dievkalpojums Svētdienas skola.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510. Sv. Jāņa draudze Toronto.

13. janvārī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība vecākai konfirmandu grupai.

20. janvārī plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa.

27. janvārī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Vecākā konfirmandu grupa.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

13. janvārī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola

27. janvārī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola

Bramptonā: 20. janvārī plkst. 1,30 p p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

Sestdien, 12. janvārī, plkst. 7 vakarā Rainbow telpās draudzes dāmu komitejas sarīkojums - balle.

13. janvārī plkst. 11 dievkalpojums.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

13. janvārī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

20. janvārī plkst. 3,30 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu; māc. J. Prauliņš.

Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē draudzes gada sapulce.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. februārī plkst. 2 p. p. dievkalpojums; māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

13. janvārī plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce baznīcas zālē.

27. janvārī plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

13. janvārī plkst. 2 p.p. draudzes 10 gadu pastāvēšanas dievkalpojums. Māc. A. Voitkus, māc. R. Zariņš no Ņujorkas un māc. V Šēfers. Dziedās vīru koris Junda. Pēc dievkalpojuma baznīcas lielajā zālē svētku mielasts un apsveikumi.

27. janvārī plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.